

DIRVA

THE FIELD

Nr. 5

Sausis-January 29, 1953
Cleveland, Ohio

Lietuvis pas lietuvi

Lietuvis pas lietuvi, savas pas savus — tūkstančius kartų kartotas šūkis ir tiek pat kartų užmirštas. Kažin kaip ten su mumis atsitinka, kad apie tai mėgstame kiekvienas pakalbėti, bet ir visi jo nepaisyti. Lyg ir kokio iš Lietuvos atsivežto kipiuko gundomi, turtus padedam krauti svetimiesiems, patys dalinamės skatikalais, mažai surenkam BALFui, ALTui, Tautos Fondui. Ir surenkam trupinius tik todėl, kad retas kuris daugiau turi, o tas retas, kuris turi — ima ir įsimyli į turimuosius ir taip pat savo kraujo brolius užmiršta.

Neseniai rašančiam teko būti susirinkime, kur vienas kalbėtojas, dar kartą iškeles tą mintį papiekti ir laikraščius, kad tais klausimais mažai rašoma, nekalbama tvirtas nusistatymas, kad lietuvis lietuvių užmiršęs, daro didelę 'skriaudą' visiems savo broliams ir mūsų bandriesiems reikalams.

Prieš gerą pusmetį, redakcijoje lankėsi iš kito miesto gėlininkas, kuris ėmė skustis, ir atrodė, su pagrindu. Esą, 'kai vyksta koks parengimas, tai į jo gėlių krautuve, esančią lietuvių rajone, visad atsilanko visos lietuvių organizacijos (net be jokių politinių skirtumų) ir prašo paaukoti gėlių, o dažnai ir pinigų. Gi kai tie pavieniai asmenys, jau nebeatstovaudami organizacijas, eina savo šeimos ar artimųjų reikalams pirkti gėlių, jie kažin kaip praeina pro šalį ir nueina pas svetimtautį gėlininką...

Panašių skundų nemaža, nes atpasakotas reiškinys kasdienis. Taip elgiamasi su gėlininku, su maisto produktų pirkliu, su savu gydytoju, su laikrodininku, rūbų ir batų pirkliu ir su kitais savaisiais profesionalais ar verslininkais.

Tai negerai reiškiniai ir į juos visu rimtumu turi pažūrėti višos, be jokios išimties, esančios lietuvių organizacijos. Gal jos turėtų, net tam reikalui padaryti specialius susirinkimus ir reikalus visu atvirumu panaigrinėti. Žodžiu, pajieškoti pasitaikymo kelių.

Bet, keliant šį klausimą, ne-

reikia užmiršti ir antros pusės, kad jei lietuvis teisingai reikalauja, kad pirmoji eilė jį remtų lietuvis, tai ir jis turi prisiminti ir nemažai įsipareigojimų. Ir iš jų įsipareigojimų kelius čia pamėnėsim.

Pirmiausia, lietuvis neturi teisės iš savo brolio, blogai atlikdamas darbą ar patarnavimą, lupikaujančiai pelnytis. Jis turi savajam, net su galima nuolaida, kiekvieną darbą greit ir gerai atlikti. Tas lietuvis verslininkas ar koks specialistas, lietuvių remiamas, taip pat turi neužmiršti ir visų bendrųjų lie-

tuviškų reikalų, atsiminti lietuvių rengiamus parengimus, renkamas kilniems tikslams aukas. Labai neteisinga, kada reikalauja, kad jūs eikite pas mane, bet aš į jūsų visų reikalus ranka numoju.

Ir tokių reiškinų, kur praturėjus lietuvių sąskaita, lengvai ranka numojama į lietuviškų reikalus, labai daug kiekvienoje lietuviškojoje kolonijoje. Tai gi, keldami šį mums opų ir tvarkytiną reikalą, atsiminkime, kad neuženka tik papriekiaštai, bet reikia ir į abipuses pareigas įsigilinti. O kad reikalas taisytinas — negali būti dviejų kalbų. Ir jį galima pataisyti, galima lietuviams daugiau iš savųjų uždirbti ir daugiau saviesiems reikalams atiduoti.

ISIDĖMĖTINI REIŠKINIAI

Su tam tikru kartumu stebėjome, kad didžioji dalis įvykdytų Amerikoje šnipinėjimų, kurie buvo išaiškinti, buvo atlikti žydų tautybės asmenų. Mes, išgyvenę komunistinį antplūdį Lietuva, taip pat 'piktinomės, kad didžioji dalis pirmųjų Lietuvos žmonių persekiojimų taip pat buvo iš žydų tarpo. Ir kaip vėliau paaiškėjo, tai nebuvo pripuolamas atsitiktimas, nes tas kartojosi visuose komunistų pagartojuose kraštuose.

Štai dabar iš Maskvos jau ateina priešingas tvirtinimas, kad tenyškiai žydai, užsimas-

SUSIDOMEJIMAS DRAMOS KONKURSU

Lietuvių Kultūros Fondo paskelbtam dramos veikalo konkursui rašytojai parodė didelį susidomėjimą.

Iš viso konkursui prisiūsta 23 veikalai. Veikalams įvertinti komisija susideda iš rašytojų — Stasio Tamulaičio ir Aloyzo Barono, aktorių Stasio Pilkos ir Vytauto Valiuko ir LKFondo atstovo — Aldonos Augustavičienės jau su visais veikalais susipažino. Galutinam įvertinimui jie susirinkę posėdžio Chicagoje, ateinantį sekmadienį, vasario mėn. 1 d. Po to, apie vasario pabaigą, numatytas premijų įteikimo iškilmės Clevelande.

Iš mūsų draugų ir bičiulių gavome kelius laiškus, kuriuose klausia, kada Dirva persikels į savo namus. Mes manome, kad ir visiems skaitytojams tas reikalas įdomus, todėl čia ir atsakome.

Nupirktųjų namų dokumentų tvarkymas jau eina į pabaigą. Jei savininkas gyventų Amerikoje, tvarkymas gal ir būtų pasibaigęs, bet savininkas gyvena Kuboje, taigi laiškais reikalų tvarkymas ilgiau užsitiesia.

Baigus dokumentus tvarkyti tuoj bus vykdomas remontas. Manoma, kad vasario mėn. visi darbai bus atlikti ir įvykdytas.

VILTIES NAMAI

Dirvos perkėlimas. Šią savaitę Vilties-Dirvos namų fondui savo aukas atsiuntė trys Dirvos skaitytojai. Pirmiausia atsiliepė W. Zambliuskas iš Waterburio, kuris kiekvienais metais, pratęsdamas Dirvos prenumeratą, prideda 4 dol. priedą, gi šiais metais, namų reikalams visą penkinę. Petras Žilinskas, aktyvus tautinio darbo darbininkas, iš Los Angeles, taip pat atsiuntė penkinę. Mūsų bičiulis L. Raslavičius iš Chicago su tokia pat auka, pratęsdamas prenumeratą, parėmė ir Vilties-Dirvos namą.

VISAM PASAULY

• Vakarų Vokietijos kancleris Adenaueris, ryšy su suimtais keliais nacionalsocialistinio sąjūdžio vadais, pareiškė, kad Vokietijai negrąšia joks panašus sąjūdžio pavojus. Tuo tarpu viešosios nuomonės tyrinėtojai tikina, kad vokiečiuose daug palinkimo į naują nacionalsocializmą.

• Irake išrinktas naujas parlamentas. Vakarams simpatizuojančios grupės atstovai, vadovaujami Pašos Nuri Al Said, sudaro daugumą. Jie turi 100 iš 138 atstovų.

• Persijoje, suorganizuotoms minims apsupus parlamentą, Mossadegh vėl gavo diktatorinius įgaliojimus naujiems šešioms mėnesiams.

• Didžiosios Britanijos ministeris pirmininkas, atstogavęs Britų Vakarinię Indiją, pro New Yorką, Queen Mary laivu, išplaukė į Angliją.

• JAV armijos štabo viršininkas gen. Collins vėl išvyko į Korėją. Ši kelionė yra septintoji. Beveik po kiekvienos jo kelionės Korėjoje prasideda kas nors nauja.

• Iš Latvijos vėl pasisekė pabėgti vienam žvejui kuteriui į Švediją. Drąsus kapitonas atsivežė dar tris bėglius, iš anksto kuterįje paslėptus.

• Korėjos fronto vadas gen. Van Fleet pasitraukė iš pareigų. Jo vietą užims gen. Taylor.

• Iš prezidentų pareigų pasitraukęs H. Truman išvyko į savo ūkį. Įvykdamas nepaskelbė artimiausių savo planų.

DIRVOS TALKA

Kiekvienais metais Dirva kreipiasi į savo skaitytojus, talkininkus ir visus bičiulius prašydama padėti pravesti Dirvos platinimo talką. Talką, įjungiant į mūsų šeimą tuos lietuvius, kurie dėl vieno ar kitokio priežasties, Dirvos dar neskaito.

Kreipiamės ir šiais metais, ir nuo vasario mėn. 1 d. iki balandžio mėn. 1 d. skelbiame Dirvos platinimo talką.

Per tuos tris mėnesius, mes tikime, seni mūsų skaitytojai ir visi mūsų bičiuliai, paragins savo kaimynus ir jiems padės užsiprenumeruoti Dirvą. Mes ypač tikimės paramos iš Tautinės Sąjungos skyrių ir Tautinių Korporacijų sambūrių, lygiai čia Amerikoje, lygiai kituose kraštuose.

Mes norime per šiuos tris mėnesius suteikti 300 naujų skaitytojų. Tai juk nedidelis skaičius. Reikia tik kiek pajudėti ir tą skaičių turėsime!

Visi talkininkai, kurie surinks nemažiau kaip 5 naujus metines prenumeratas, gaus už 4 dolerius naujausią knygą, pasirenkant iš mūsų skelbiamo knygų sąrašo, kuris dedamas kiekvienam Dirvos numeryje.

Daugiausia prenumeratorių surinkęs talkininkas, jei bus išpildyta skelbiamą 300 naujų prenumeratorių talka, gaus papildomai naujausią knygą už 25 dolerius.

Mes laukiame jūsų talkos ir laukiame 300 naujų Dirvos skaitytojų!

Dirva

SKAITO "BRITANIJOS LIETUVI"

Mūsų bendradarbis, apsilankęs pas vieną iš Lietuvos sugrįžusių vokiečių, našlę su dviem 15 ir 18 metų amžiaus dukterim, buvo nustebintas, radęs jas beskaitant "Britanijos Lietuvį". Šio laikraščio jos jau turinčios apie 10 egzempliorių, kuriuos gavusios iš vieno darbo kuopoje dirbančio lietuvi. Vyresnioji dukterė skundėsi labai pasiilgusi lietuviškų knygų.

Apklausinėti atvykusį bendradarbį pavaišino kava, nors ir netikra, — kaip jos išsireiškė: "Vaišiname, kuo turime, nes ir lietuviai mūsų Lietuvoje taip pat vaišino ir šelpė, kuo galėdami, — net ir neturtingiausios kaimo šeimos duodavo. Teko sutikti labai skurstančių ūkininkų, bet ir tie nors porą bulvių duodavo".

BADAS NUVARE I LIETUVĄ

Jos papasakojo, kaip Karaliaučiuje, rusams užėjus, prasidėjęs badas. Maisto gauti buvo neįmanoma. Jos, kaip ir kiti vokiečiai, badavusios. Buvę valgomą įvairiausių atmatos. Šuonės ir katės buvo suvalgyti. Jei būtų žiurkė ar pelė pagauta, ir tos būtų buvusios sudorotos. Jei kas raskavo kur nors bulvių lupynų, jos buvo suvalgomos, kaip didžiausias skanėstas. Visa jų šeima pradėjusi sirgultiuoti. Motina turėjusi, atsigulti lovon, nes nebegalėjusi paeiti.

Tuo pačiu laiku pradėję sklisti gandy, kad Lietuvoje žmonės turį daug maisto ir mieliai vokiečiams jį duoda. Vaikai norėję tuojau vykti Lietuvon, bet motina neleidusi, nes netikėjusi tiems gandsams. Bet padėtis vis blogėjo ir vienas vaikas mirė badu. Atsiradę pažįstamų, kurie buvę Lietuvoje ir grįžę su maistu. Tada motina, matydama, kad gali visi mirti badu, leidusi mergaitėms išvykti į Lietuvą.

SU PILNAIS KREPSIAIS IS LIETUVOS

Ir koks buvo džiaugsmas, kai jos po trumpo laiko grįžusios su maistu, — parsinešdamos tikros rūginės duonos, be priemaišų, kiaušinių, lašinių gabalų.

"Dieve, Dieve, pamaniau, kad mano dukters apvogė kokį nors rusų kariuomenės sandėlį ar krautuve", — pasakoja apklausinėjamoji. Dukterų įtikinta, kad visa tai iš Lietuvos, nutarė ir ji pati vykti tenai. Bet kadangi buvo nusipilusi tiek, kad negalėjo paeiti, dukters dar kartą vienos nuvyko Lietuvon ir vėl neužilgo grįžo su įvairiomis gėrybėmis. Nuo šio dukterų atgabento maisto motina kiek sustiprėjusi, 1947 m. ir ji išvykusi į Lietuvą.

ISSIGELBĖJIMAS LIETUVOJE

"Jūs negalite įsivaizduoti, — kalbėjo toliau ši moteris, — kaip mes atrodėme. Aš buvau apsiavusi dideliais batais su mediniais padais. Kadangi jie buvo man labai dideli, kojas teko apvynioti skudurais, kad batai ne nukristų. Buvo labai sunku su jais eiti ir kelis kartus teko parvirsti. Viena dukterė buvo apsiavusi bateliais, kurie abu buvo kairės kojos, be to, ne vienos spalvos ir dydžio. Antroji dukterė buvo apsiavusi vienu juodos, kitu rudos spalvos bateliais. Rūbų suplyšę, net ir siūlų neturėjome jiems sutvarkyti. Mūsų vejadai buvo sūtinę, taip pat rankos ir kojos, nes kūne buvo atsiradę vandens".

Vienoje vietoje susitikusios rusų karininkas, kuris pradėjęs klausinėti, kur jos einančios ir kas jos esančios. Be to, rodydamas jos pilvą, paklausęs, ar ji laukianti kūdikio ir kas esąs tėvas — rusas ar lietuvis. Tik su dideliu vargu buvę galima jį įtikinti, kad tai esą nuo badavimo.

Elgetaudamos po įvairias vietas, užėdavusios sodybas, kur raskavusios jau po 3-4 tokius pat elgetaujančius vokiečius. Jos džiaugėsi, kad elgetavimo pradžioje nedaug maisto tegavdavusios, nes, per daug prisivalgiusios, būtų mirusios, kaip kad pasitaikė su kitais, kurie, gavę daug maisto, negalėjo susilaikyti jo nevalgę ir mirę.

Ilgą laiką elgetavusios arba dirbusios trumpą laiką įvairius darbus. Vėliau pradėjusios žemę žiemai kojines, pirštines, megztinukus. Kadangi gerai mokėjusios megzti, tai turėjusios tiek daug darbo, kad visos trys negalėjusios suspėti. Ūkininkai, pas kuriuos motina dirbdavusi, laikydavo ją savo šeimos nariu. Valgydavo drauge prie vieno stalo, o jei būdavo kokios šventės, dalyvaudavo jose, kaip ir kiti šeimos nariai.

"KOMJAUNIMAS" LANKO BAZNYČIA

Mokyklose steigiami pionierių bei komjaunuolių rateliai. Iš tėvų reikalaujama pareiškimo raštu, jog nori, kad jų vaikas priklausytų pionieriams ar komjaunimui. Atrodytu, kad jei tėvai nenori, tai vaikas ir nepatenka į tas organizacijas, tačiau praktikoje yra visai kas kita. Pavyzdžiui, vieną dieną atvyksta pas tėvus pamirėjęs

organizacijų komunistinis pareigūnas ir pateikia tėvams pasirašyti jau paruoštą pareiškimą. Tėvai, bijodami parodyti savo priešingą nusistatymą tų organizacijų atžvilgiu, šiuos pareiškimus "su dideliu noru" pasirašo. Apklausinėjamasis nuomone, jei kas tų pareiškimų nepasirašytų, būtų traktuojamas kaip valstybės priešinys ir artimiausią trėmimų metų turėtų atsiseikinti su savo gimtuoju kraštu. Todėl visi nuo 14 metų amžiaus mokiniai priklauso komjaunuoliams.

Nors jiems yra draudžiama lankyti bažnyčią, tačiau jaunimas vidujiniai yra giliai tikintys. Vienos gimnazijos visa klasė kartą nuvyko į bažnyčią, atliko išpažintį, priėmė Komuniją ir meldė Dievą, kad pavyktų egzaminus išlaikyti. Apie tai vėliau buvo plačiai kalbama. Šiaip mokiniai eidavo į tolimesnes bažnyčias, kad jų niekas nepazintų.

UZ PROCESIĄ 5000 RUBLIŲ

Apklausinėjamoji girdėjusi, kad vienos bažnyčios kunigas 1949 ar 1950 metais už leidimą surengti procesiją valdžiai turėjęs sumokėti 5000 rublių. Nežiūrint didumo, ši suma tikinčiųjų buvo suaukota.

Kitoje vietoje kunigas iš savo buvo buvo išvartas ir priverstas gyventi palėpėje. Jo gi bute įrengta kažinkokia komunistinė įstaiga.

PARTIZANAI LEIDŽIA LAIKRASTI

Partizanų veikimas buvęs jaučiamas iki pat įsivystant Vokietijon. Jai pačiai tekę su jais ne kartą susitikti. Iš pradžių jų bijojusi, bet vėliau jau žinojo, kad jie vokiečiams nieko nedaro. Skaičiusi net jų išleistą laikraštį, ir kuris buvęs 8 puslapių. Tenai buvę įvairių žinių iš užsienio, apie komunistų daromas skriaudas lietuviams, įspėjimai, kad ūkininkai nesiųngtų į kolchozus, kad nevežtų pyliavų. Be to, buvę aprašyta, kaip žuvo vienas partizanas, už kurio sunaikinimą rusai buvę paskyrę premiją ir kuris buvęs išduotas. Šis partizanas savo drąsa buvęs plačiai žinomas aplinkėje.

LIETUVOJE SKAITĖ KNYGĄ "KAIP JIE MUS SUŠAUDE"

Ūkininkai turėjo senesnių lietuviškų knygų. Iš vieno jų jos dukterė gavusi skaityti knygą "Kaip jie mus sušaudė". Šią knygą ūkininkas labai brangino ir bijojo, kad kas nepastebėtų ją beskaitant.

Prezidento Eisenhower šeima po įvesdinimo apeigų, pakeliui į pokylį. Iš kairės: sūnaus J. Eisenhower žmona, sūnus, ponis Eisenhower, uošvė ponis Doud, prezidentas Eisenhower.

Kai badas nuvedė Lietuvon...

Gynybos sekretorius Charles E. Wilson ir prezidentas Eisenhower tarsiasi patvirtinimo klausimais. Po to, kai Ch. E. Wilson sutiko parduoti General Electric Co. savo turimas \$2,700,000 sumai akcijas, jis buvo senato patvirtintas gynybos sekretorium. Už patvirtinimą balsavo 77, prieš 6.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telephone: ENdicott 1-4486. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: In the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-Jos (Inkorporuota be pelno), 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: ENdicott 1-4486. Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antrasis klasės siuntis 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.00. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

KAS ir KUR

• Mažosios Lietuvos lietuvių laikraštis "Keleivis" informuoja, kad komunistų leidžiamas "Tėvynės Balsas", skirtas tremtiniams klaidinti ir vylioti, spausdinamas ne Lietuvoje, bet Berlyne.

• Užmarių kopose, kur buvo nemažas skaičius Lietuvos gėlių karalių — elnių, šiuo metu ten jų nebėra. Dalį išsaudė besitrukiantieji vokiečių kariai, gi šaudyti pabaigė rusai.

• Aleksandras Vabalas Barquisimeto mieste, Venezueloje turi stiklo prekybą. Prekes gauna iš įvairių Europos valstybių.

• Šiais metais suėjo 75 metų amžiaus sukaktis inžinieriui Vladimirui Sirutavičiui, daugelio Lietuvos imonių sumanytojiui ir steigėjui. Dabar jis gyvena Bostone.

• Vokiečių pabėgėlių savaitraštis "Die Stimme" Nr. 1/1953 skelbia, kad Kuršių mariose vykdomi pratimai motorinių laivelių su sparnais. 1945 m. dvi šios rūšies vokiečių išrastos valtyys buvo su konstrukcijos planais perduotos Sov. Sąjungai, ir dabar Kronštate vykdoma jų statyba.

• Vokietijos Krašto valdybos ir Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos leidyklos prieš kiek laiko susijungė bendram darbui. Toji naujoji jungtinė leidykla yra "Bendrija".

• Išėjo pirmasis 1953 metų Atspindžių numeris. Kaip ir kiti žurnalai, gaunamas Dirvoje. Numerio kaina 50 ct.

• Klaipėdos krašto prijungimo 30 metų sukaktį paminėti M. Gelžinis, Mažosios Lietuvos Tarybos atstovas, kalbėjo per Amerikos Balso radiją į Lietuvą.

• Romoje į kunigus įšventintas lietuvis Vladas Goras.

• Italijoje knygų leidykla UTET išleido Rytų ir Vakarų Europos pasakų bei legendų enciklopediją.

ŠIO METO ĮDOMIAUSIA KNYGA

ŽEMAIČIŲ KRIKŠTAS

Romanas iš mūsų senosios ir garbės žygiais atžymėtos praeities. 421 psl., kietais drobės viršeliais įrišta. Gaunama Dirvoje (6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio) ir pas kitus spaudos platintojus. Kaina \$3.50. (8)

GERIAUSIA DOVANA

Artėja Kalėdos ir Nauji Metai. Geriausia dovana yra lietuviška knyga. TREMTIES leidyklos išleistas knygos, gaunamos DIRVOJE ir kitose atstovybėse:

Ignas Seinius "Kuprelis", kaina 2 dol.,

Vytauto Alanto romanas "Pragaro Pošvaistės", 430 psl., kaina 3,5 dol.

R. Spalio novelės "Didžiosios Atgailos", kaina 3,5 dol. Jurgio Savickio romanas "Šventoji Lietuva", kaina 3 dol.

R. Spalio nepaprastos intrigos jaunimui ir senimui apysaka "Gatvės Berniuko Nuotykių", 508 psl., kaina 5 dol.

Visos TREMTIES leidyklos išleistos knygos įrištos drobeje. Tai gražus bibliotekos papuošimas ir geriausias pasirinkimas dovanoms.

NUOMONĖS

DEL P. KALENDROS PASTABŲ

Paskaitės pereiname "Dirvos" numerį p. Kalendros straipsnį, negaliu sutikti su kai kuriomis mintimis. Nenorėdamas leisti jį polemiką, kiek tai liečia mano tėvo a.a. B. Giedraitis asmenį, norėčiau tik duoti keletą faktų, kurie man, kaip sūnui, tikrai yra geriau žinomi nei p. Kalendrai.

Manau, kad B. Giedraitis būdamas augštas vid. reikalų ministerijos valdininkas, anuo krikščionišku Lietuva momentu, priešingai, nenustoję orientacijos, bet kvietė valdininkus neapleisti pareigų.

Neteko girdėti smerkiant Prezidento Smetonos išvažiavimo bei teigiant, kad tai esanti ne okupacija, bet tik įguly padidėjimas. Priešingai, galvojant, kad Prezidentas gerai padaręs.

Kaip šiandien atsime 15 birželio, grįžęs iš tarnybos pareiškė, kad Lietuvos laisvė yra jau palaikoma.

Jei kada nors p. Kalendrai ir teko nugirsti kaip kitaip, gali užtikrinti, kad pareiškimai duoti oficialiai, galėjo būti tik įsakymo vykdymas.

Lengva yra apkaltinti žmones, kada jau jų nėra gyvųjų tarpe ir jie patys negali vienu ar kitu klausimu pasisakyti. Mano nuomone, palikime tuos mūsų kankinius ilgesis ramybėje.

V. Giedraitis

Patark kaimynui
prenumeruoti
DIRVĄ!

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO REIKALU

Atrodo, visiems turėtų būti aišku, kad šiandien mūsų mažutė tauta stovi ant bedugnės kranto (žiaurus okupantas baltai naikina Tėvynę, o mes išievyjoj labai greitai tirpstante) ir kad mes visi čia turime veikti ir veikti visomis galimomis priemonėmis greitai, kas nuo mūsų priklauso, kad šią nykimo bangą sulaukytume. Tačiau realybėje dauguma iš mūsų čia laikosi indiferentiškai (vienai iš stagnacijos, kiti nusivylę vadovaujančiais asmenimis), o ne mažą yra tokių, kurie kiekvieną lietuvišką pasireiškimą laiko šovinizmu ir drauge negatyviu reiškiniu. Pagaliau, net randasi Lietuvai bei lietuvių bei nihilistų.

Apie lietuvių išlaikymą buvo nemaža rašyta, nagrinėta, kol pagaliau, po ilgų svyravimų, gimė U.S.A. Lietuvių bendruomenė, kuri pasiėmė specialiai šį tikslą realizuoti. Bet ir čia kai kur pradeda ne iš to galo. Pavyzdžiai tebūna leista paimti Clevelandą.

Sausio mėn. 18 d. įvyko Clevelando Lietuvių Bendruomenės susirinkimas, kuris nustatė ateities veikimo gaires bei planą. Valdyba rekomendavo įsteigti tris pagrindinius veikimo centrus: kultūros, ekonominį ir socialinį, prieš kuriuos, galbūt, iš esmės nieko prieš nebūtų galima pasisakyti, nes kuo daugiau įtraukiama į patį veikimą asmenų, tuo gali būti našesni vaisiai. Tačiau kur pats pagrindinis lietuvių išlaikymo centras, kurio tikslai buvo sukurta

Mūsų spaudos apžvalga

DIEVAS NUBAUDE...

Juozas Girnius, svarstydamas dažnai besikartojantį per prakalbas ir pamokslus tvirtinimą, jog, girdi, laisvės netekimą patys nusipelnėme, kaip Dievo bausmę, savo straipsnyje pasisako prieš tokius išvedžiojimus.

Jis samprotuoja:

"Kas duoda teisės teigti, kad mūsų laisvės netekimas tėra mūsų nubaudimas, o ne bandymas? Nėra be kaltės žmogaus, nėra be kaltės tautos. Bet ar yra teisės sviesti akmenį į mus, lyg būtume vienintelis neteisusis teisiųjų tarpe? O antraip klausimą apvertus: ar laimėjimas tų, kurie išplėšė mums laisvę, yra nuopelnas už jų teisumą? Būtų teisės tokį klausimą apvertimą pavadinti blasfemija. Bet tai darau tik parodyti, jog tokia pat blasfemija yra ir žudomos aukos "paguodimas" žodžiu: tai Dievo bausmė. Blasfemija Dievui priskirti, kas priklauso velniui. Žmogžudys vei-

kia savo, o ne Dievo valia. Ir Dievo bausmė laukia ne auką, o žmogžudį...

Nesame kalti, kad mūsų tautai buvo išplėsta laisvė. Bet iš tiesų būsim kalti dėl savęs pačių nutautėjimo, nes jei nutautėsime, būsim nutautėję savo pačių laisva valia. Šia nutautėjimo kaltės sąmone eikime į Vasario šešioliktosios minėjimus pasisemti jėgos mūsų tautinei gyvybei palaikyti. Nekaltinkime savęs, kuo nesame kalti. Bet būkime budrūs tai kaltei, kuri beldžiasi į mūsų širdis. (Aldai, N. 1).

Tikrai malonu, kad Juozas Girnius iškelė katalikiškoje spaudoje šį klausimą ir išdrįso parodyti tiems pamokslininkams jų tvirtinimų klaidingumą. Beje, kai anksčiau kiti apie tai rašė, tai be jokių skrupulų buvo apšaukti bedieviais. Tempora mutantur. Ir, atrodo, gera kryptimi...

SPAUDA UŽ DURĮ

"Ir šiais metais Klaipėda buvo paminėta Niujorke. Plačiai ir siaurai. Siaurai minėjo gražioje naujoje "Baltic Freedom House" (LLK-teto naujoje būstinėje), kur dalyvavusiems "tik su slaptais pakvietimais" t. y. susikvietus "60 vadovaujančių veiksmų, jų prietelių bei kaimynų", pagal vietos spaudą, gen. Konulas, "slaptai" papasakojo, kaip Kaune "kariuomenės štabo karininkai išsisukinėjo nuo pavestos misijos, o J. Budrys sutiko būti sukilėlių vadu". Tik

gaila, jog ta "paslaptis" nuo 1929 metų aprašoma visose istorijose. Net ir "Lietuvos" recenzijoje knygoje "The Forgotten Republic" prof. C. Manning aprašo Klaipėdos sukilimą, jog galiausiai lietuviai 1923 m. sausio 10-15 d. surengė panašų "a coup", kaip želigovskis, prisijungęs Vilnių. Liet. įvygiai miestas ir po trumpo susišaudymo nuginklavo prancūzus". (160 psl.). Žurnalistai buvo nustebinti, jog dar bijoma juos į tokius minėjimus ir po 30 metų įsileisti. (Almus, Tėviškos Žiburiai, N. 3).

Ar taip iš tikrųjų, yra? Atrodo, kad ne! Pirmoji eilė Lietuvių išlaikymo ir jos propagandos centro bei skyriaus pagrindinis uždavinys būtų išlaikyti lietuvių, ypač mūsų jaunimą, kaip mūsų turi prieti prieti, kurie nuo mūsų bendruomenės dabar yra nukritę, ypatinai prie čia gimusių lietuvių, kad jie, nors ir nekalbėdami lietuviškai, bet kaip tie airiai, jaustųsi lietuvių tautos vaikai ir už ją kovotų, kaip palenkė mūsų dvasininką (žinoma, yra gerų patriotų kunigų), kad jie, kaip prancūzai Quebeco provincijoje, kaltų, kad lietuvių gimei, tai lietuvių turi pasilikti, kaip susirasti draugų kitataučių tarpe, žodžiu, studijinis darbas, o antra, jo praktinis realizavimas, kurio keliai yra įvairūs ir dirva plati.

Taigi, lietuvių išlaikymo problema mums yra labai aktuali ir todėl mes turime pirmą eilę statyti, nes laikas ir aplinkybės mums yra labai nepalankios.

J. V.

LŽ S-GOS NARIAMS

Vadovaudamiesi Lietuvių Žurnalų Sąjungos Valdomyjų Organų Rinkimų Taisyklų 11 straipsniu, pranešame, kad 1953 m. vasario mėn. 9 d. 19 val. 30 min. laikraščio "Darbininkas" patalpose, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. įvyks LŽS rinkimų komisijos posėdis, kurio metu bus skaičiuojami sąjungos valdomųjų organų rinkimų balsai.

LŽS-gos nariai yra kviečiami minėtam posėdy dalyvauti.

Šia proga pakartojame rinkimų komisijos adresą: A. Sodaitis — LŽS 57-56 63 Street, Maspeth 78, New York, N. Y.

Nariai, kurie dar nėra išsiuntę balsavimo laiško, yra prašomi tai padaryti iki 8 m. vasario mėn. 1 dienos.

LŽS-gos Rinkimų Komisija: Kęstutis Čerkelūnas, Antanas Mažilis, Antanas Sodaitis

LIETUVIAI WASHINGTONO PARADE

"Vėliau įvyko paradas, kuriam dalyvavo ir lietuviai. Ant vieno vežimo buvo užrašas Lithuania, o jame pasipuošusi tautiniai rūbais jauna lietuvaitė Irena Krivickaitė pavaizdavo pavergtą Lietuvą. Be to, dalyvavo Algirdas Dėdinas, Algimantas Kuprenas, Algirdas As-trauskas ir Paul Weisengofas iš Maryland universiteto.

Iš lietuvių iškilmėse matyti iš Chicago atvykęs ALT vice-pirmininkas adv. A. Ollis ir dr. S. Biežis, iš Pittsono Frank Jurevich, iš Kingstono Norvalis, iš Bostono Salnaitis, iš Wilkes Barre Kvetkus su šeima, iš New Jersey Trečiokai ir kt. (Ona Vaitienė, Vienybė, Nr. 4).

Vyt. Gedrimas

TALIS STUDIO

dabar jūsų kaimynystėje
7106 Superior Ave.
Tel. HE 2-0144

Bet kuriuo laiku, bet kokios rūšies foto patarimas Jums.

Modernūs portretai, vestuvės, kitiški, vaikų ir kitos nuotraukos.

FOTOGRAFIJOS MEISTERIS

Europinių žurnalų ir filmų įvairių fotografijų, dabar CLEVELANDE.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rankiniai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudus kompanijos pirm, ne už išmoką už nuostolius.

P. J. KERSIS

716 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 2521

DIRVOS ATSTOVAI

į kuriuos galima kreiptis visais DIRVOS prenumeratos ir skelbimų reikalais:

Baltimore, Md.
Antanas Cesonis
1323 Hollins St.

Hamilton, Canada
Antanas Mingėla
190 Catherine St. S.

So. Boston, Mass.
Brunonas Kalvaitis
545 East Broadway.

Montreal, Canada
Stepas Kęsgaila
6882 Beaulieu St.

Brockton, Mass.
Bačulis A.
9 Broad St.

Toronto, Canada
Jonas Paršellūnas
62 Pauline Ave.

Chicago, Ill.
Jonas Paplėnas
4416 So. Hermitage Ave.,
Yard 7-0191

Welland, Canada
Zukauskas Kazys
87 Thorold Rd.

Anglijoje
Dainora Daunoras
49 Thornton Ave.
Thornham Green,
London W. 4

Dayton, Ohio
J. A. Urbonas
1302 Lamar St.

Australijoje
Povilas Lukošius
Box 1665 M. G.P.O.,
Adelaide, S. A.

Detroit, Mich.
Vl. Pauza
9124 Quincy Ave.

Newark, New Jersey
A. S. Trečiokas
314 Walnut St.

Brazilija
Meldutis Laupinaitis
Caixa Postal 118
Sao Paulo

New York-Brooklyne
Antanas Sodaitis
57-56, 63rd St.,
Maspeth, N. Y.

Colombia
K. Klastauskas
Apartado nae 2336
Medellin

Omaha, Nebr.
J. Povilaitis
5617 So. 31 St.

Venecueloje
Antanas Diržys
Avenida Alayon No. 6
Oeste
Maracay, Edo, Aragua

Waterbury, Conn.
Vladas Varneckas
2157 N. Main St.

Clothes Dry in Minutes! CLEAN-FAST-FLAMELESS

Be safe...buy ELECTRIC!

Šiandien iš geriausiu drabužių džiovintuvų rinktos modernų Elektrinį Drabužių Džiovintuvą.

Perkant Elektrinį Džiovintuvą jis mažiau kainuoja, įskaitant ir įjungimą. Jis yra patogesnis naudoti, labiau patikimas ir jokios spalvos nuo jo nenublunka.

Nuo dabar džiaukis švairiu, be ugnies, saugiu automatinu Elektriniu Drabužių džiovintuvu. Pakviesk savo Elektros pirklių pademonstruoti dar šią savaitę.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

"TEN O'CLOCK TUNES" ALL HIT TUNES ALL TOP STARS

Mornings at 10—WICA and WGAR • Monday through Friday

Pasišventusio muziko ir visuomenininko netekus

Antanui Pociui mirus

Negailestingoji mirtis neatmaldajam skina iš Amerikos lietuvių tarpo, senosios mūsų kartos lietuvių, dainos ir muzikos puoselėtojus, kurie, čia, taip jautria lietuviška daina ir muzika, kilniai palaikė mums brangią lietuvių, senosios ir jaunosios lietuvių gentkartę.

Jau seniai nėra Miko Petrausko, Antanė Vanagaičio ir kit., o štai š. m. sausio 1 d., berods, jau paskutinis senosios kartos lietuvių veteranas, kompozitorius Antanas Pocius, nuo širdies smūgio irgi užmerkė akis, kurie čia Amerikoje savo kūryba, j lietuvių ateivių širdis, tiesiog nešė nešė tėvynės meilę ir palaikė lietuvių nemirštančią dvasią.

A. a. komp. A. Pocius gimė 1884 m. birželio mėn. 10 d. Lietuvoje, Jurbarko parapijoje ir ten jaunas būdamas vargonininkavo. Į Ameriką atvyko 1905 m. Čia augstąjį mokslą sėmė De Paul universitete ir muziką giliną konservatorijoje. Vargonininkavo įvairiose svetimtųjų ir lietuvių parapijose, o nuo 1926 m. buvo pakviestas vargonininkauti į seniausią Chicagoje šv. Jurgio lietuvių parapiją, kurioje tas pareigas ėjo ligi savo mirties.

A. Pocius buvo energingas ir pasižventęs muzikas bei chorvedis. Chicagoje vadovavo Raudonojo Kryžiaus moterų, Birutės, Vyčių ir kit. chorams. Suorganizavo „Mažosios Gėlės“ chorą, Moterų chorą ir t. t. Vadovavo visai eiliai orkestrų. Buvo suorganizavęs Beethoveno lietuvišką konservatoriją ir ją profesoriaravo. Ilgesnį laiką redagavo muzikos žurnalą „Muzikos žinios“.

Yra surengęs daugybę koncertų ir pravedęs jv. švenčių. Buvo giliai nuosirdus lietuvių ir

uolus visuomenininkas, dėlto už nuopelnus Lietuvai apdovanotas Gedimino ordinu.

Kaipo rimtas muzikos autoritetas buvo visuomet kviečiamas į muzikos konkursus teisėju. Tai ppat ir paskutiniame „Margučio“ muzikos konkurse jis dalyvavo komisijoje.

Be liaudies dainų pritaikytų chorams, jis yra sukūręs ir originalių melodijų: „Vai močiute mano“, „Ausk močiute droleles“, „Nebylė kieme mergelė auga“ ir eilę kitų.

1938 m. Chicagoje išleistas Giesmynas, kuriame telpa 108 giesmės, lietuvių ir lotynų kalbomis bažnyčių chorams giedoti, yra jo nuopelnas, nes jis kruopščiai visas giesmes surinko ir joms muziką patvarkė.

Giesmyno prakalbos pabaigoje kukliai, bet giliai iš širdies akcentuoja: „Mano troškimas, kad tas mūsų darbas prisidėtų prie kelimo Dievo garbės ir palaikymo lietuvių Amerikoje“.

Beje, giesmynas telpa 8 giesmės, sukurtos pagal jo originalią kompoziciją.

Sausio 23 d., šis didis senosios kartos muzikas ir visuomenininkas, palydint jo žmonai, gimėms bei gausiai Chicago lietuviškai visuomenai, palaidotas šv. Kazimiero kapinėse.

Laidotuvis dalyvavo vysk. V. Brizgys, kuris savo pamokslu apibūdino velionies didelius nuopelnus bažnyčiai, Lietuvai ir lietuvių.

J. Kalva

KAS

UŽSISAKĖ

DIRVĄ —

TAS NESIGAILEJO!

AR ŽINAI?

Daugiausia vaikų turėjo šie JAV prezidentai: Tyler — 14, Harrisonas — 10, Hayes — 8.

Du trečdaliai automobilių neišlaimi krašte įvyksta naktimis.

Amerikoje priskaitoma apie 104 milijonai šeimų. Iš jų 51 mil. beveik pusė, turi televizijos aparatus.

Šiuo metu krašte priskaitoma 22 milijonai dirbančių moterų. Jų 55% yra išteklėjusios.

Kas trečias amerikietis turi telefoną, bet tik kas penktas — vonią.

Neseniai vienai televizijos transliacijai buvo panaudota iš kongreso bibliotekos pasiskolinta vad. Gutenbergo biblija. Tai diena NBC knyga buvo apdraudusta 300.000 dol. sumai.

Nors krašte veikia apie 4 milijonai elektrinių šaldytuvų, ledo vis dar sunaudojama tiek pat, kiek prieš 30 metų — apie 35 mil. tonų kasmet.

Milwaukee veikia įstatymas, draudžias lovoje rūkyti. Nusikaltes pirmą sykį baudžiamas 50 dol. bauda, ir kalėjimo bausmė — pakartotinai nusikaltes.

New Yorke kas minutę įvyksta 6000 pasikalbėjimų telefonu. Kas 6 minutės įvyksta sutuoktūvės.

Amerika turi 702 simfonijos orkestrus. 1900 metais jų buvo tik 9.

Kasmet krašte užregistruojama apie 100.000 naujų susirgimų džiūva. Ši liga kasmet nuvaro į kapus daugiau žmonių, nei bet kuri kita liga, nors, palyginus su 1900 metais, šia liga sergančiųjų mirtingumas yra sumažėjęs 85%.

1952 metais iš „demokratinės“ rytinės Vokietijos į vakary

Vokietiją pabėgo 133.000 žmonių. Jų tarpe 2249 liudies milicininkai.

JAV kasmet sunaudojama akmens anglies 3 tonos nuo galvos.

Anglijoje tūlas Thomas Haynes penkis kartus buvo baustas pinigine bausme už tai, kad neleidžia savo sūnaus į mokyklą. Kai tas negelbėjo, teisėjas pasiuntė apsilėdusį tėvą vienam mėnesiui į kalėjimą.

1951 metais JAV importavo česnakų už 1.125.000 dolerių.

Jei jūs važiuojate automobiliu 60 mylių į valandą greičiu, automobilio ratas apsisuka kas minutę 720 kartų.

Kuriame krašte daugiausia geriančiųjų? Šitam klausimui išspręsti vartojamas šitoks metodas: iš viso krašto restoranų ir barų pilsytojų skaičiaus dalinamas krašto gyventojų skaičius. Jei šitas metodas nemoja, tai daugiausia geriančiųjų yra Prancūzijoje, kur kiekvienam šimtui gyventojų tenka 1 pilsytojas. Toliau iš eilės seka Ispanija, Belgija, Italija, JAV, Vokietija, Švedija ir Anglija.

Pusantrą milijono amerikiečių gyvena namuose ant ratų, taip vadinamuose traileriuose. Jei tie visi namai suvažiuotų į vieną vietą, būtų, kaip matome, milijoninis miestas.

Gen. D. Eisenhoweris buvo ir, berods, tėbėra vienintelis vakarietis, apdovanotas aukščiausioju Sovietų pasižymėjimo ženklu, vadinamuoju Pergalės Ordenu. Šį ordeną gen. Eisenhoweriui, Stalino įsakymas, 1945 metais Berlyne įteikė maršalas Žukovas.

Ordenas yra stambios penkiakampės žvaigždės pavidalo, padarytas iš platinos. Kiekvieno kampo viršūnėje yra stambus briliantas. Pačiame vidury —

STUD. SUVAŽIAVIMO DALYVIAMS

Suvažiavimas atidaromas Angelių Karalienės Parapijos salėje šeštadienį, vasario 7 d., 10 val. ryto. Adresas: South 4th St. & Roebling St., Brooklyn, N. Y. (prie Williamsburgo tilto). Važiuojant BMT traukinių linija, išlipti Marcy Ave. stotyje. Važiuojant autobusais išlipti Brirge Plaza. Šeštadienio darbo tvarkė: atidarymas, SRK pirmininko žodis, suvažiavimo organų rinkimai. Vyt. Kavolio ir Vyt. Vyganto pranešimas bendrine tema "Studentas lietuvių ir amerikiečių visuomenėje". Diskusijos. Bendri pietūs. Pranešimas stipendijų reikalu (LLK atstovas), Skyrių Valdybų, Centro Valdybos ir Sąjungos organų pranešimai. Einamieji reikalai ir diskusijos.

Šeštadienį, 6 val. vakaro, Alliance Hall (195 Grand St., Brooklyn), įvyksta viešas menas — literatūros vakaras, išpildomas studentų meninėmis jėgomis. Po programos šokiai. Visuomenė maloniai kviečiama gausiu dalyvavimu parodyti savo dėmesį studentijai.

Sekmadienį, vasario 8 d., suvažiavimas tęsiasi Apreiškimo Parapijos salėje (North 5th St. & Havemeyer St., Brooklyn). Pradžią: 9:30 val. Kol. T. Nagingonio pranešimas apie vertybes ir metodus Sąjungos veikloje. 11 val. iškilmingos pamaldos Apreiškimo par. bažnyčioje. Specialų pamokslą studentams pasakys kun. Pakalniškis. 1 val.

emaliuota Kremliaus miniatiūra, apvesta rubinų vainiku. Ordono medžiagos vertė, žinovų tvirtinimu, siekia 120.000 dolerių.

Kas sakė, kad tokie ordenai yra "buržuazinis prietaras?"

Pr.

Vr.

Pr.

iškilmingas posėdis, dalyvaujant visuomenės atstovams (viešas). Paskaita, sveikinimai, rezoliucijos. Po pertraukos — diskusijos ir suvažiavimo darbų užbaigimas.

Dvi savaites prieš suvažiavimą buvo užsiregistravę 35 dalyviai, neskaitant New Yorko. Dalyvauja Bostono, Philadelphia, Worcesterio, Hartfordo, Providence, Storrs, Conn., Yellow Springs, Ohio, Stanford, Buffalo ir kt. vietų atstovai. Laukiama iki 90-100 dalyvių — ir šviesios, darbingos nuotalkos.

Dalyviai registruojasi pas R. Kezį (100 Cook St., Brooklyn 6. N. Y.).

Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdyba

V I L T I S

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

Kabineto žmonos kalbasi per įvesdinimo iškilmes Washington. Iš kairės: Mrs. Robert B. Anderson, naujo Laivyno sekretoriaus žmona; Mrs. Arthur E. Sumamerfield, pašto sekretoriaus žmona; Mrs. Oleta Culp Hobby, valstybės saugumo administratorė naujo Eisenhowerio administracijos; Mrs. Martin P. Durkin, naujo darbo sekretoriaus žmona; Mrs. Douglas McKay, naujo reikalų sekretoriaus žmona; Mrs. George M. Humphrey, naujo izdo sekretoriaus žmona.

BRĖZOS LOBIS

IŠ BRAZLŲ LITERATŪROS

(MALBA TAHAN PASAKA)

Garsiam savo kabančiais sodais Babilonijos mieste gyveno kartą kuklus siuvėjas Enedim, žmogus protingas ir darbštus, dėl savo būdo ypatingai ir geros širdies visų kaimynų labai mėgiamas.

Enedim darbavosi rytą, dieną ir naktį sukirpindamas, siūdams ir taisydams savo gausių klientų drabužius ir nors nieko neturėjo, vis dėl to dar tikėjosi praturtėti, įsigyti keletą rūmų bei lobį.

Tačiau kaip visa tai gauti? — sukdavo galvą vargšas amatininkas, mikliai badydamas stora adata, — kaip surasti tuos užburtus lobius, giliai paslėptus žemės gelmėse ar pamirštus jūros dugne?

Jam ne kartą teko girdėti užsieniečių, atvykusių iš Egipto, Graikijos bei Finikijos, pasakojimų apie savo nuotykius ir keliones, kurių metu jie veik buvo suradę olas bei urvus, sklidinus aukso bei deimantų ir skrynias, lūžtančias nuo žemčiūgų, žodžiu — nesuskaičiuojamus lobius, Kartagos plėšikų senovėje paslėptus.

Ar negalėtų ir jis, kaip tie laimingi užsieniečiai, surasti pasakišką lobį ir vieną dieną virsti turtingesniu nei galingasai karalius Nabonid? Ak, jei taip įvyktų! Jis tučtuojau nusipirktų puošnius, žvilgančius rūmus, būrį tarnų ir kiekvieną vakarą įsėdęs į aukšnią vežimą, prijaukintų liūtų traukiamą,

galėtų iš lėto važinėti Babilonijos miesto sienomis, mandagiai kalbinti valdovų rūmų didžiūnus.

Taip gerajam Enedimui besvajojant apie tolimus turtus kartą prie jo durų sustojo senas Finikijos pirklys, siūlydamas kilimų, ebano medžio dėžučių, stiklinių svedinių, paveikslėlių, spalvotų akmenukų ir daugybę kitų nematytų ir keistų daiktų, kuriuos taip mėgsta babiloniečiai.

Grynai iš smalsumo Enedim pavartė keletą įvairių niekučių, kai staug tarp jų pamatė kažką panašaus į knygą su daugybe puslapių, išmargintų kaistais ir nepažįstamais ženklais.

Pirklys, grubiomis rankomis glostydamas ilgą ligi juosmens barzdą, tikrino tą knygą esant didele brangenybe, o jos kaina, girdi, gyvas niekas, tik trys denarai.

Trys denarai! Tai vargšui siuvėjui buvo stambūs pinigai, tačiau norėdamas turėti šią brangenybę Enedim ryžosi pasiūlyti net du sidabrinus denarus.

— Gerai, — sutiko pirklys, — gali paimti šią knygą ir už du denarus, tačiau žinok, kad ją gauni veik dykai.

Nuėjus pirkliui, Enedim, nieko nelaukdamas, šoko tyrinėti įgytą brangenybę, tačiau galite įsivaizduoti kaip jis nustebė, įskaitęs pirmame puslapyje sakinį, įrašytą painiomis chaldejų raidėmis:

"Brezos lobio paslaptis".

O Dangau! Tikrai ši paslaptis ir nuostabi knyga išmokys jį surasti pasakišką lobį — Brezos lobį! Bet kas tai per lobis? Siuvėjas prisiminė, berods ausimi jau yra girdėjęs šį vardą. Kada? Kur?

Smarkiai plakancia širdimi jis ėmė skaityti toliau:

"Brezos lobis, kurį to paties vardo geroji dvasia užkasė Harbatol kalnuose, kur jis buvo užmirštas ir dabar ten tebeglūdi, ligi dienos, kada bet kuris pasiryžęs žmogus jį suras".

Harbatol! Kas tai per nuostabus kalnai, slepią savyje visą gerosios dvasios auksą?

Ir darbštusis amatininkas pasiryžė žūt būtinai išnagrinėti visus tos knygos puslapius, suprasti Brezos paslaptį ir įgyti visus turtus, pirmoje savininko noru paslėptus kalnuose.

Pirmieji knygos puslapiai buvo išmarginti įvairių tautų rašmenimis ir Enedim buvo priverstas studijuoti Egipto ieroglifus, graikų kalbą, Irano tarmes bei painią hebrajų kalbą.

Po trijų metų Enedim jau turėjo mesti siuvėjo amatą, ir stoti į karaliaus rūmus vertėju, nes nebuvo visame mieste kito, mokančio tiek svetimų kalbų.

Vertėjo vieta buvo labai pelninga. Enedim uždirbdavo po šimtą denarų į dieną ir persikėlė gyventi į didžiulį namą, gavo daug tarnų ir visi dvaro didžiūnai sveikino jį labai pagarbiai.

Tačiau nežūrint visa to, Enedim nesiliovė tyrinėjęs didžiąją Brezos paslaptį.

Užburtą knygą beskaitydamas jis

rado joje puslapių, sklindinių įvairiausių skaičių derinių, numerių ir brėžinių. Norėdamas suprasti jų prasmę jis pasikvietė miesto skaičiuotojus ir ėmė iš jų mokytis matematikos. Greit pasidarė nepažinomas įvairių aritmetikos veiksmų žinovas.

Dėka šių naujų mokslų Enedim sugebėjo labai gerai apskaičiuoti nubraižyti ir pastatyti didžiulį tiltą per Eufrato upę. Karaliui taip patiko tas tiltas, kad jis nutarė paskirti Enedim miesto galva. Tuo būdu vargšas siuvėjas virto labiausia žinomu miesto piliečiu.

Darbštus ir pasiryžęs išaiškinti knygos paslaptį jis griebsi iš pagrindų studijuoti įstatymus ir savo krašto bei chaldejų religijos principus.

Šias naujai įgytas žinias Enedimui padėjo išspręsti įsisenėjusių ginčą mokslininkų tarpe.

— Tai didelis žmogus! — sušuko karalius, sužinojęs apie tai. — Paskirsiu jį ministeriu pirmininku.

Pasakyta padaryta. Mūsų pasiryžėlis didvyris netrukus atsisėdė į aukštą ministerio pirmininko kėdę didžiuliose rūmuose, esančiuose šalia karaliaus sodo, su daugybe tarnų. Čia jį lankė įžymiausi, galingiausi ir išmintingiausi pasaulio kunigaikščiai.

Dėka Enedimo veikumo ir didelės išminties greit visi pajuto karalystėje didžiulę pažangą. Miestą gausiai ėmė lankyti užsieniečiai, rūmai kilo vienas po kito, sklaidėsi į visas puses keliai, jungiū Babiloniją su kaimyniniais miestais.

Enedim virto žymiausiu to laiko

žmogum, į dieną uždirbdavo daugiau kaip tūkstantį auksinių denarų, o jo marmuriniame palociuje stovėjo ne viena, sunkiu žalvariu apkaustyta, skrynia, su kaupu prikrauta gražiausių brangenybių bei vertingiausių žemčiūgų.

Tačiau — įdomus dalykas — Enedim vis dar negalėjo suprasti Brezos paslapties, nors knyga jis buvo išstudijavęs nuo pradžios ligi paskutinio puslapio. Kaip išaiškinti tą misteriją?

Kartą kalbėdamas su vienu garbingu dvasiškiu turėjo progos jam užsiminti apie tai. Gerasis kunigas tik nusišypsojo išgirdęs ministerio pirmininko vaikišką prisipažinimą ir, pripratęs nagrinėti didžiulius gyvenimo paslaptis, taip ėmė jam kalbėti:

— Brezos lobį tu jau turi, mano pone, nes dėka paslapties knygos tu įgyjai išmintį, o išmintis sutelkė tau šiuos visus turtus. "Brėza" — reiškia žinoti. "Harbatol" žodžio prasmė yra darbas. Bestudijuodamas ir dirbdamas žmogus gali įsigyti daug didesnių lobų nei tie, kurie yra giliai žemės užkasti ar slypi marių gelmėse.

Neklydo gerasis kunigas. Brėza yra brangiausias lobis, kurį kiekvienas pasiryžęs ir protingas žmogus gali įsigyti. Ypač, kad tie didžiuliai turtai nėra žemėje užkasti ar į jūrų gelmes sumesti. Atvirkščiai, juos lengvai gali rasti geros knygos, kurios suteikdamos žmonėms išmintį, atveria pasiryželiams slėpiningus kalnus su tūkstantais užburtų lobų.

Vertė P. B.

Kaip emigravom į Michigan

Jau praėjo 4 metai, kai pirmieji tremtiniai, žemės ūkio darbuotojų S-gos nariai, agr. T. Dambrausko rūpesčiu, pradėjo, galima sakyti, masinę emigraciją į USA, Michigan valstiją.

Dabar jau įdomu prisiminti to laikotarpio lagerinį gyvenimą ir jo emigracines nuotaikas.

Buvo laukiamas "Bilius" emigracijai į Ameriką. Canada pirmoji emė rinkti vyrų raumenis ir gražias tarnaites... Australija duoda 2 metų sutartį. Pietų Amerika — tropikų karščius ir su tais karščiais surištas visas pasekas.

Neretai stovyklas lanko ir "rojaus" atstovai M. P. automatai lydimi ir "rojaus" spaudos lauzų išlydimi. IRO verčia suveržti diržas. Avizinė ir makaronai nusibodo. Dantų gydytojai turi gerą uždarbį, nes nuo sriubos ir kaštanų miltų baigia byrėti dantys.

Atsiranda nemažai emigracinių "agentūrų", ypač emigracijai į Ameriką. Darbininkų Prof. Sąjunga veža į Vermontą, reikia tik užmiršti, kad kada buvai "bosu", ir parduoti dušią ciciliukams. Steigiami parapijų emigracinių komitetų. Šaukiami dažni jų susirinkimai, žada už "nieką" vežti į... Lusjaną, bet prieš tai reikia praeiti čiščių ir atlikti išpažintį... Kitos partijos, partijėles ir sąjūdžiai siūlo savo patarnavimus.

Tremtiniai nežino kokią "agentūrą" pasirinkti, derina kuri daugiau siūlo ir mažiau reikalauja. Čia atsirado gera progą suvesti asmenines ir politines sąskaitas. "Mokslo" vyrai kelia bylą savo kolegai, kam šis 5 gramų sviesto pagailėjo čiurpioniečiams pavaišinti... mat, paniekino tautinį meną... Rašomi skundai. Žiūrėk vienas jau tupi, kitas iš laivo išsodintas... Ir tas skundėjams sukėlė geresnį apetitą. Skundų daugėja, didėja ir nerimas. Žmonės vaikšto pasistatę apykakles, kad "priešas" nepažintų. Kiti visai iš barakų neišeina. Tėvas bijo prasiširti sūnui, brolis broliui, kad sutartį gavo... Kiti ir portierių mokyti pradėjo...

Bilius priimtas! 40% ūkininkų iš Baltijos kraštų "Mes visi ūkininkai" — šaukia pulkininkas Felbach. "Aš ūkininko sūnus" — reikia teisėjas Muenchene. Gaspadoriai kraipo galvas. "Jei kiekvieno ūkininko sūnus ūkininkas, tai ir kiekvieno advokato sūnus turi būti advokatas".

Maine valstybės gubernatorius nori darbininkų bulvių augimui. New Yorko gubernatorius nori 50.000 ūkininkų apgyvendinti į miestus pabėgusių ūkininkų apieštuose ūkiuose. S. ir P. Dokota nori atželdinti 1936 metais smėliu užpūstus plotus. Yra galimybė važiuoti į Marylandą...

BALFo Centro Emigracinis Komitetas prašo ūkininkų sąrašų.

Nuotaikos taisosi, su daugeliu susirašinėjama, vedamos "derybos".

Deja... Maine gubernatorius apgailestauja, nes numatomas apskaitinti bulvių plotus, todėl naujų darbininkų nereikia.

Iš Vermonto ir New Yorko nieko aiškiau. S. ir P. Dokotos norai atrodo vėl liko smėliu užpūstyti... BALFo Centras, gavęs dalį ūkininkų sąrašų, toliau ir jokių laiškus neatsako.

Iš Marylando prašoma IRO specialybių pažymėjimų. Jų norai patenkinti skubiausiu keliu.

Emigracijai įpusėjus Marylandas gražina ūkininkų sąrašus ir prašo kiekvienos šeimos nario biografijos... O spaudoje

pasirodė žinutė, kad jokia lietuviška organizacija nesikreipė į Marylandą dėl emigracijos, todėl į ten jau važiuoja šimtas ukrainų...

Ir tai vilties ugnelėi gestant, gautas gana apglamžytas agr. Tomo Dambrausko laiškas. Laiškas adresuotas Sąjungos Centro Valdybai pateko kokiame tai "žemaičiui", Hannau, stovykloje, kurio matyti apskraus būta. Jis sudaręs sąrašėlį ir išsiuntė. Be to, pažadėjo, jei reikės, tai ir daugiau atsiųsti...

Vargais negalais laiškas pateko tikrai C. Valdybai. Skubiausiu keliu buvo sudaromi sąrašai, perrašinėjami ant popierio ir oro paštu siunčiami į USA. Dambrauskui. "Agentūros" susirūpino, ar nebus sąrašai tikrinami, ar nebus daroma partinių ir kitokių skirtumų.

BALFo Centras Europoje nors ir atsisakė paremti Sąjungą finansiniais, padengti korespondencines išlaidas, bet visi sąrašai iš skyrių gauti ir persiūti.

Tuo tarpu Detroito virė darbas. Susidarė didesnis labdarų būrelis, kuris pasivadino BALFo Emigracinio komiteto. Mat, reikėjo pinigų ir žmonių, kas rūpintųsi laikinomis patalpomis, kas sutiktų atvykusius stotyje, surastų butą bei darbą, nes emigracijai prasidėjus gana vėloka, dalis Mich. ūkininkų buvo atsisakę nuo darbininkų.

Sutartis sudarant reikėjo gauti Vyskupijų garantijas, o Michiganą jų net 4. Vienos garantuoja, kitos ne.

"Atsisakusiųjų vietoje, pradėjau pasirašinėti aš pats... vienas praėjo, kitas praėjo... Tas kai kam nepatiko, bet reikėjo gi ką nors daryti"... — aiškina.

Su pirmais atvažiuosiais prasidėjo pirmi rūpesčiai. Nors ir pavėluotai pradėta važiuoti, bet dauguma ūkininkų laukė DP. Vieni remontavo butus, pirkė baldus. Vienas sužinojęs, kad atvažiuoja naujagimis, nupirkė viską, ko tik reikia jam... gi naujagimis pravažiavo po šalį. Kita šeima apsisistojė Detroito ir nuvažiuojo "apžiūrėti" ūkio. Neradę krepšiu žaisti tinkamos aikštelės pareiškė, kad jie čia nevažiuos.

Tokių ir panašių atsitikimų buvo daugiau. Toliau prasidėjo bėgimas iš ūkių. Daugiausia nakties metu, ūkininkai nežinant. Ūkininkai grasino bylomis, rašė skundus visur. Agr. T. Dambrauskas ir p. Dr. E. Gurskytė turėjo viską lyginti, derinti rausti ir kaisti. O šiuos špokus darė ir ūkininkai ir darbininkai ir diplomuoti ir laipsniuoti agronomai.

C. Valdybon emė plaukti laisčiai: "Tu kolega palaikyk mano sutartį į Michigan, nors aš turiu dar dvi, bet žinau... kur pirmiau ateis tąja ir važiuosiu. Bet apsisistoti tur būt Chicagoje, pas dėdę..."

Garbė visada bus tiems, kurie garbingai atidėjo vieny metų pažadėtą laikotarpį. Tokių yra, žinoma, dauguma. Dabar jie to nesigaili ir su malonumu prisimena. Kiti išbuvo pas ūkininkus net keletą metų. Mes gerbėme ir rašėme apie visus, kurių pastangomis atvažiuojo nors viena šeima, bet dar nieko neteko skaityti apie agr. Tomą Dambrauską ir jo artimus bendradarbius, kurių pastangomis į Ameriką atvyko apie 400 šeimų.

Ir tam prisiminimui, Detroito, Jonynų bute, susirinko būrelis žemės ūkio darbuotojų padėkoti agr. T. Dambrauskui.

"Jei mes susirinkome čia, po 3 metų padėkoti Tau, tikėk, kad mes būsim dekingi ir po 30 metų ir kol mes būsim gyvi"... "Nelauk padėkos visuomeninių"

me darbe" — pasakė kitas kalbėtojas.

"Per tuos 3 emigracinio laikotarpio metus Tu užsimiršęs savo asmeninę gerovę, visas jėgas aukojai kitiems. Būdamas Amerikos pilietis, negalėjai gauti geresnio darbo nes nebuvo laiko geriau pramokti kalbos".

"Pagaliau Tu ir Tavo bendradarbiai buvo pažeminti, neretai ir "vergų pirklio" vardą girdėjote".

"Dabar mes džiaugiamės, kad Tamstos gyvenimas pasisuko gerąja linkme. Naujam darbe linkime Tau pasisekimo".

"Neužmiršk ir toliau lietuviškos visuomeninės veiklos".

"Pirmą šį tremtinio rankomis padarytą lietuvišką koplytelę, kuri primintų Tau vargštančią Lietuvą ir tą vargą, kurį padėjai gelbėdamas mus..."

"Ačiū Jums visiems". Laikas gydo žaizdas. Užmirštama, kas buvo bloga.

Būdamas dabar toliau nuo didesnio lietuvių susibūrimo, turėsiu atsisakyti nuo visuomeninės veiklos lietuvių tarpe. Dirbdamas ir studijuodamas Ann Arbor universitete, turiu progos, studijų ir laisvu laiku, sueti su amerikiečiais ir veik iš viso pasaulio kraštų studijuojančių jaunimu. Atrodo, čia bus man gera proga dirbti Lietuvos labui."

Jaukus, iki vėlomos užtrukęs padėkos pobūvis, baigėsi. Skirtėms gyvendami praieities rūpėčiai ir galvodami apie ateitį.

Dalyvis

MŪSŲ EILĖS RETEJA

Netekusiam tėvynės nelengvas tremties kelias, nes jam uždega sunki kančių našta. Nė vienas nežino, kada ateis laikas po ją palinkti.

Sausio mėn. 12 d. atsisakė iš mūsų eilių taurus lietuvis, Pranas Stonys, 51 m. amžiaus. Jo mirtis taip staigi ir netikėta, kaip to žuolė, kurį kirtėjas pakirto. Pavargo nelaimių ir kančių slegiama širdis ir privėdė prie kelionės galo.

Sunkus jam buvo tremties kelias. Reikėjo tėvynę ir artimuosius palikti. Likti nuo mylimos šeimos, kurią išleido į U. S. A., o jis, dėl sukalbėjimų plaučiuose, emigracinių įstaigų buvo sulaikytas. Liko jam tik ilgesys ir klaidi nežinia, kaip ir mūsų visų skausmas.

Velionis buvo draugiškas, mielas žmogus. Atviras ir jautrus lietuviškiems reikalams. Patrijotas ir giliai tikintis katalikas.

Gyveno Ulm lagery. Praeitų metų rugpjūčio mėn. 5 d. buvo išsiųstas į Gauting sanatoriją. Nes buvo sunkiai susirgęs širdies liga. Čia pasigydęs, jau buvo atleidžiamas, nes plaučiuose neturėjo jokių defektų. Tik sausio 8 d. pajuto didelių skausmus skrandžio ir žarnų srityje. Buvo išsiųstas į Pasing'o Apskričiai ligoninę, bet deja, ir čia gyvybės išgelbėti nebegalėjo. Apripintas Šv. Sakramentais, atsisakė iš gyvyjį tarpo. Sausio 15 d. draugų būrelio palydėtas į paskutinę kelionę — Pasing'o katalikų kapines. Prie duobės jausmingą pamokslą pasakė vietos kunigas ir čia velionės draugų pasakytą paskutinį atsisveikinimą, giliai liūdint, kad reikia perduoti šventimai žemelei taurų lietuvi, toli nuo tėvynės, kurią jis taip mylėjo ir kurios jau niekad nematys. Naują kapą papuošė keletas vainikų. Visagalis Dieve, būk jam gailėstingas.

J. V. da

BALF seimo nutarimai

VAKARŲ VOKIETIJOS ŠALPOS ORGANIZACIJOS REIKALU

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo (BALF) šeštasis Seimas, įvykęs Boston, Mass. 1953 m. sausio 9-10 dienomis, išlauskęs BALFo prezidento ir Centro Valdybos pranešimus ir išdiskutavęs padarytus šalpos organizacijos administracinius patvarkymus, nutaria:

(1) BALFo Centro Valdyba ir Direkcija visai teisingai laikosi nusistatymo, kad pašalpa privalo būti dalinama reikalingiems jos asmenims bei šeimoms, neatsižvelgiant į jų politinius, religinius ar kitokius įsitikinimus ir jų priklausymą tai arba kitai organizacijai, — tik su ta sąlyga, kad jie būtų doro elgesio lietuviai ir nebūtų susiję su Lietuvos arba J. A. V. priešiniais.

Todėl BALFo Seimas pilnai pritaria BALF prezidento, Centro Valdybos patvarkymui, su Direktorių žinia, kad pašalpa teikimas lietuviams, tremtiniais negali būti siejamas su tuo ar jie formaliai priklauso organizuotai Bendruomenei ar kitai organizacijai, užsimokėdami bei duokles.

(2) BALF šeštasis Seimas pritaria BALFo prezidento ir Centro Valdybos pastangoms, siekiančioms, kad administracinis aparatas Vokietijoje veiktų efektingiau ir kad būtų taupomos išlaidos šalpos darbe. Atsižvelgiant į mūsų išteklų kuklumą, ekonomijos patariama laikytis taip pat BALFo rasti-nėje ir visoje mūsų veikloje.

(3) BALFo Seimas pripažįsta, kad yra BALFo prezidento ir Centro Valdybos kompetencijoje skirti BALFo įgaliojimą ir jo patarėjus Vakarų Vokietijoje. Tuo pačiu laiku Seimas mano, jog, sudarant šelptinų asmenų sąrašus ir vietines šalpos komisijas, gali daug pagelbėti, kad būtų užkirstas kelias pašalpas gauti asmenims, kurie nėra reikalingi arba kurie savo elgesiu nusloja teisės būti šelpiamais, tačiau visuomet turint galvoje principus, nustatytus 1-ame šio nutarimo punkte.

(4) Kadangi tūkstančiai pasilikusių Vokietijoje lietuvių tremtinių — senelių, našlių, ligonių ir vaikų — kenčia didelį vargą, tai BALFo Seimas atsisaukia į Amerikos lietuvių visuomenę, skatindamas ją gauti

siomis aukomis remti per BALF tuos nelaimingus mūsų tautiečius, ir ypač atsisaukia į apsi-gyvenusius J. A. V. naujakurius, kurie iš savo patyrimo numano geriau už kitus tremties gyvenimo sunkumus.

NAUJAKURIŲ ĮKURDINIMO REIKALU

BALF 6-tasis Seimas, konstatuodamas faktą, kad Europoje dar yra apie 3,000 lietuvių tremtinių norinčių ir tinkamų emigruoti, paveda naujai direktorių vadovybei dėti pastangų, kad J. A. V. Kongresas priimtų specifinį imigracinį įstatymą ir padėtų tiems tremtiniais iš-emigruoti ir įsikurti J. A. Vals-ti-bėse.

LIETUVIŲ STUDENTŲ ŠALPOS KLAUSIMU

BALFo Seimas, susirinkęs Bostone 1953 metų sausio 9-10 dienomis šiuo kvičia visus buvusius BALF stipendininkus, kurie tremties metu studijavo Vakarų Europos universitetuose gaudami BALFo stipendijas betarpiiai ar per Lietuvos Rūdo-nąjį Kryžį, ar šiuo metu įsikūrusius Amerikoje ir Kanadoje, prisidėti savo aukomis vargstančių lietuvių studentų šelpai Europoje. Buvę stipendininkai yra kviečiami gautis stipendijas atmokėti ir aukoti bent po \$10.00 į metus, gi visos tokios pajamos bus pervedamos į specialų fondą ir sunaudojamos, betarpiiai, lietuvių studentų šelpai Europoje.

Jau baigiamas spausdinti

Igno Šeinius

RAUDONASIS TVANAS

Tai knyga, kuri turėjo nepaprastą pasisekimą švedijoje, Danijoje ir Suomijoje. Dabar Talka išleidžia ją lietuviškai. Šitame veikle žymusis mūsų beletristas ir diplomatas nepaprastai vaizdžiai aprašo Lietuvos gyvenimą užliejus raudonajam tvanui. Jos dydis: 328 pusl. Kaina \$3.50.

Kadangi Raudonojo tvano spausdinimas labai ribotas kiekis, tad prašome paskubėti užsisakyti jį šiuo adresu:

Stepas Zobarskas,
188 Logan Street,
Brooklyn 8, New York

GERIAUSIA DOVANA BETKURIA PROGA — RASOMOI MASINĖLĖ

Rašomosios masinėls visų geriausių firmų, lietuviškais, amerikoniškais ir kitokiais rai-dynais, gaunamos išsimokėtinai, o tam tikrais atvejais ir su gera nuolaida.

V. BARTKUS
712 E. 92 St.,
Cleveland 8, Ohio
Tel.: LI 1-6716.

LIETUVIŲ DIENOS

Ilustruotas mėnesinis žurnalas, leidžiamas lietuvių ir anglų kalbomis, užsisakyti pas visiems.

"Lietuvių Dienos" duoda kiekviename numeryje per 40 puošnių, įdomių ir aktualių nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo ir veiklos.

"Lietuvių Dienų" kiekviename numeryje skaitytojas ras įdomių ir aktualių straipsnių, beletristikos ir informacinės medžiagos iš pasaulio lietuvių gyvenimo.

"Lietuvių Dienos" turi anglišką skyrių, parašai po nuotraukomis duodami abiems kalbomis, todėl šis žurnalas prieinamas ir čia gimusiems bei kitatautėms.

"Lietuvių Dienų" vienas numeris siunčiamas susipažinimui nemokamai, prisijuntus savo adresu. Metinė prenumerata 4.00 dol. Administracijos adresas: "Lietuvių Dienos", 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

Naujas radaras

Šiuo laiku JAV Oro ir Jūrų Laivynui gaminamas naujas radaras, kuris parodo kiekvieną žemyno detalę ir oro klijūtis audringų debesų pavidale iki 200 mylių atstume nuo lėktuvo. Tas radaras jau yra įrengtas įvairiuose karo transporto vienetuose. Jis įgalina lėktuvą matyti pasirinktą plotą, tarsi, jis varotų galingą žiūrą, kuriuo tamsa ir debesys būtų permatomi.

Radaras vartojamas pirmiausia kaip priemonė išvengti susidūrimo. Jis parodo kalnus, ar lėktuvus, esančius lėkiančio lėktuvo artumoje. Be to, jis yra tikslus nustatytos oro sąlygų. Jis parodo audringų bei kitų debesų formacijos padėtį ir įgalina lėktuvą išvengti audringo

oro, pasukant saugesniu keliu. Radaras gali taip pat nustatyti lėktuvo padėtį, kai žemė nematoma; jis gali būti dirguojamas iš žemyn esančio radaro. Jis gali taip pat matyti žemyno iškyšulius. Parenkamasis jungtu-kas duoda lakūnui galimybę nuse. Jis įgalina lėktuvą matyti pasirinktą plotą, tarsi, jis varotų galingą žiūrą, kuriuo tamsa ir debesys būtų permatomi.

Radaras vartojamas pirmiausia kaip priemonė išvengti susidūrimo. Jis parodo kalnus, ar lėktuvus, esančius lėkiančio lėktuvo artumoje. Be to, jis yra tikslus nustatytos oro sąlygų. Jis parodo audringų bei kitų debesų formacijos padėtį ir įgalina lėktuvą išvengti audringo

Techn. Žodis

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Aušrelė (elementorius)

Step. Zobarskas 2.25
Aukštųjų Šimonių Likimas 3.50
Ieva Simonaitytė 2.00
Anglų kalbos gramatika 2.00
Anderseno pasakos 2.00

Anglų kalbos gramatika 1.00
Algimantas I 1.50
Algimantas II 2.00
Aukso kirvis 2.50
Barabas 2.25
Balutis 1.50
Baltaragio malūnas 2.50
Broliai Domeikos 2.50
Dulkės raudonam sauleleidy 3.00
Didžiosios atgailos 3.50
Doleris iš Pittsburgho 0.80
Gatvės Berniuko Nuotykių 5.00
Giesmė apie Gedimą 2.00
Gintariniai vartai 2.00
Gimtojo žodžio baruose 1.50
Hafo pasakos I ir II dalis 2.75

Kazimieras Sapieha 2.50
Karoliai 2.50
Kaip jie mus suaudė 1.80
Kuprelis 2.00
Kalorijo-ir doleriai 2.00
400 m. pirmajai Nemuno poemai 1.00

Lietuvių Literatūra 2.00
Lietuvių Tautos Kelias 3.00
Lietuvių kalbos vadovas 4.50
Lietuviškos pasakos 2.50
Lietuvių poezijos antologija 6.00
Lėkučio atsiminimai (jaunimui) 1.50
Lietuvių archyvas 3.00
Lietuvos Valstybės Konstitucijos 0.70

Lietuvai Tėvynei 0.50
Lietuva trionų Parduose 1.50
Mažasis Lietuviškis 1.50
Angliškasis Žodynas 2.00
Medinis arklys 2.00
Motulė paviljoje 0.60
Meškiukas Rudosiukas 2.00
Namai ant smėlio 2.00

Nemunas 2.50
Neramavo buvęs Laisvės Alėja 1.50
Nusidėjėlis 2.00
Our Country Lithuania 6.00
Po Tėvynės dangum 2.00
Petras ir Lucija 1.20
Pasaulio Lietuvių Žinynas 5.00
Princas ir elgeta 1.20
Pirmas rūpestis 2.00
Pragaro povalis 3.50
Partizanai už gelež. uždangos 2.50
Per-Klausučių ulytėlę 2.20
Pietų vėjelis 1.60
Paklydę paukščiai I 2.20
Paklydę paukščiai II 2.50
Petras Širvokas 2.75
Raudoni batukai 1.50
Ramybės man 0.80
Raguvo malūnininkas 0.25
Sudie, pone Čipse 0.75
Šilkai ir vilkai 1.00
Saulės laikrodžiai 1.00
San Michael knyga I 2.50
San Michael knyga II 2.50
Sventieji akmenys 2.00
Sventoji Lietuva 3.00
Tėvų pasakos 1.00
Tolimieji kvadratai 2.00
Tautosakos Lobynas 3.00
Tomas Nipernadis 2.50
Trylika nelaimių 1.25
Ugnies parduvas 1.00
Vaikų knygelė 1.80
Vieneri metai ir viena savaitė 1.50
Valentina 2.00
Varpai skamba 2.50
Vyturėliniai Laukuose 0.75
Vilkas Meškertotojas 0.25
Tautioji Virėja 2.00
Užuovėja 3.50
Žemaičių žemė 1.50
Žvaigždėtos naktys 1.00
Žmonės ant vieškelio 1.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite DIRVA, 6820 Superior Avenue,

Ar pažįsti šį kraštą

Duokite ir toliau dolerių arba žūsime
Tarptautinė prekyba — jos reikšmė kraštui ir pasauliui

Jau nebe tie laikai, kai buvo pasitenkinama vietos gaminiais, ir viskas, kas būdavo įgabena ma iš užsienio, laikyta prabangos, liuksuso dalykais. Šiuo metu kolinėms gaminti naudojamasi Japonijos šilkais, kasdien geriamieji iš Brazilijos įvežta kavą, Indijos ar Ceylono arbatą, o mūsų medvilniniams rūbams žaliava atvežta iš Egipto ar Sudano. Šių dienų britų gyventojas negalės apsieiti be didelio sviesto, australiškos avies, argentinės jautienos ar kanadiškų kviečių, o savo metu angliai labai pasigedavo lietuviškų bekonų ar kiaušinių. Vakarų pasaulis vėl nuolat reikalauja Amerikos mašinų, automobilių, tabako, medvilnės, ginklų. Dabar nebe turtingieji, bet plačiausios žmonių masės naudoja si tarptautiniu mastu varoma prekyba. Toks kraštas, kaip JAV, nepaprastai išplėtęs savo pramonę, labai išugdęs ūkį, pastaraisiais dešimtmečiais žymiai sustiprėjęs finansiniai, turi daug dėmesio skirti užsienio prekybai. Ir nuo jos daug priklauso ne tik krašto gyventojų lygis, bet ir kitų kontinentų žmonių gerbūvis.

Amerikos vedama tarptautinė prekyba glaudžiai siejasi su pačio krašto plėtra ir vis augančiu jo gamtos išteklių panaudojimu. Prieš 1700 m. krašte prekybą su užsieniais vedė didelės olandų ir britų prekybos bendrovės. Europon ir į Vak. Indijos salas jos gabeno kailius, žuvis, tabaką ir miško medžiagą, o iš Europos į naująsias kolonijas plaukė pagaminti produktai, kaip rūbai, įrankiai ar namų reikmenys.

18 amž. pabaigoje, pagerinus medvilnės gamybą, pakilo jos išvežimas į užsienius. Prieš civilinį karą Amerikoje vėdaus prekyba buvo nurungusi prekybą su užsieniais, o krašto prekinis laivynas ligi pirmojo pasaulinio karo nedarė didesnės pažangos ir pvz., 1914 m. vos 9% prekių gabenta amerikiečių laivais.

Kito krašto vaizdas ir su juo prekybos pobūdis ir apimtys. Augo pramonė, vis daugiau įsigabenta žaliavos medžiagų ir netrukus pagaminti produktai jau virto pagrindine eksportuojama preke. Nemažos reikšmės tarptautinės prekybos raidai turėjo ir visa eilė kitų veiksnių, kaip žymiai pagerėjęs transportas (saldytuvai laivuose, traukiniuose), ūkio ir pramonės mechanizacija, paskirų kraštų specializacija, t. y. kai kurių prekių gamybos išskilimas, pagaliau, reikia atminti ir tai, kad išaugus švietimui, žmonių kultūros lygiui, jaučiamas vis didesnis prekių poreikis iš užsienio. Tarptautinė prekyba skatina ir kraštų skirtingumai klimato, žemės turty, nuotolių ligi rinkų, požūriais. Jei Amerika su Vak. Europa, su savo didele pramonė, prekyboje daugiau iškelia pagamintų produktų, mašinų eksportą, jei Tol. Rytai pasauli aprūpina savo tropikiniais gaminiais, tai pvz. Suomija, Lietuva ir kiti Baltijos kraštai prieš antrąjį pasaulinį karą galėjo pasigirti vis didėjančiu miško medžiagos ir eilės žemės ūkio produktų išvežimu į pasaulį.

Pasauliniai karai, kaip tai syklė, kelia šio krašto eksportą ir jis savo kiekiais praneša importą. Jau pirmasis pasaulinis karas

parodė, kad visa eilė P. Amerikos, Azijos ir Afrikos kraštų nutraukė prekybinius ryšius su Europa ir žymiai padidino prekybą su JAV. 1920 m. pasiekusi nepaprastai augstą lygį krašto tarptautinė prekyba, atėjus 1929 depresijos metams, krito ir 1934 m. pasiekė visai žemo lygmens. Kitų kraštų tarifai prekėms, kiti suvaržymai, buvo to kritimo viena priežastis. Apie 1940 m. toji prekyba pradėjo kilti ir atėjo metas, kada ji savo apimtimi pasaulio užėmė antrąją vietą, atsistodama šalia D. Britanijos. Drauge su Vak. Europa Amerikos vedama užsienio prekyba, tiesiogiai ar netiesiogiai, užima keturias penktąsias viso pasaulio prekybos dalis.

Kai kolonijaliniais laikais kraštas buvo labai reikalingas rūbų, mašinų, tai šiuo metu pasigaminamas didelė daugumai reikalingų produktų, jis žymiai daugiau skiria dėmesio vietos prekybai ir todėl eksportui skiriama tik 10% visų čia pagamintų ūkio ar pramonės produktų. Tačiau, nežiūrint nedidelio kiekio, toji prekyba krašto pramonei turi nepaprastai didelės reikšmės.

Jei krašte kai kurios pramonės šakos gali apsieiti be prekybos su užsieniu, tai vėl kitos tai prekybai skiria daug reikšmės. Pvz., pastaraisiais laikais Amerika eksportuodavo apie 50% visų motociklų gamybos, medvilnės ir razinų eksportas siekdavo ligi 50%, panaši padėtis su raš. mašinėlėmis (typewriters), kurių išvežama apie 40% produkcijos, slyvų (49%), tabako, žibalo, vario (po 30 su viršum %) ir kt. Iš 200 su viršum eksportuojamų prekių, kelios yra vadovaujancio vaidmens, tai — mašinos, automobiliai ir jų dalys, kviečiai ir miltai, medvilnės žaliava, plieno gaminiai, medvilniniai rūbai ir mėsos produktai.

Palyginus su ankstyvaisiais Amerikos istorijos metais, šio krašto eksportui yra būdingas išvežamų gatavų gaminių padidėjęs kiekis ir eksportuojamų žaliavų sumažėjimas. Pvz., 1940 m. žaliavos medžiagų Amerika eksportavo nedaugiau kaip 12%, tuo tarpu gatavi produktai eksporte sudarė daugiau kaip 59%.

Per didesnę savo istorijos dalį kraštas turėjo pasyvų tarptautinės prekybos balansą. Nuo 1873 m. eksportas vertės požiūriu prašoko importą ir nuo to laiko balansas visą laiką jau palankus, o ypač tai ryškų pokariniais metais. Štai ir po pasaulinio karo eksportas vis kilo ir pvz., 1951 m. eksportuota prekių už 15 bil. dol., tuo tarpu jų įsivežta už 10 bil. dol. Europoje panaši padėtis prekyboje reiškesi V. Vokietijoje, Belgijoje, Šveicarijoje ir Švedijoje.

Importo srity, kraštas pirmoje eilėje įsiveža šiuos gaminius: kavą, vilną, popierių ir jo gaminius, gumą, kailius, cukrų, šilką ir jo gaminius, tropikinius vaisius (bananai ir kt.), o iš metalų, kurių ne vienas gyvybiniai reikalingas gynybos reikalams, minėtini: cinkas, chromas, vanadijus, volframas, nikelis ir kt.

Europa visuomet buvo ir žymia dalimi lieka ir dabar pačiu geriausiu prekių šaltiniu JAV. Prieš pat pirmąjį pasaulinį karą eksportas į Europą siekė daugiau kaip 60%, o 1940 m. buvo nu-

kritęs ligi 40.9. Korėjos karui prasidėjus padidėjo importas iš tų kraštų, kuriems grėsia komunistų agresijos pavojus ir iš sričių, turinčių svarbių žaliavų gynybai ir kt. reikalam. Žaliavoms kainos pakilo, tačiau tai žymiau neatsiliepė jų eksportui. Tai liečia gumą, ciną, riebalus, aliejus, jv. metalus, vilną. Korėja paskatino ir didesnį prekybos judėjimą javais ir tekstilės prekėmis. Pagaliau, Vak. Europa suskato visu smarkumu iš Amerikos gabenti ginklų pramonės gaminius.

Jei pažvelgsime į pastarųjų metų tarptautinės prekybos vaizdą, lengva bus pastebėti, kad Europai ir vėl tenka skirti didžiausią dėmesį. Eksporto srity, visų išvežamų prekių kiekis siekia: į ERP, Amerikos remiamus kraštus — 32%, toliau seka Pietų Amerikos respublikos su 25%, Kanada (18%), kitos sritys (19%), kiti Europos kraštai (1.8). Tačiau importe vyrauja P. Amerika su 30%, Kanada (19), ERP kraštai (17), kitos sritys (21), kiti Europos kraštai (1.8%).

Ir naujoji Eisenhowerio valdžia susidurs su buvusių galvosūkiu: kaip išspręsti pagalbos klausimą užsieniams? Laisvasis pasaulis reikalingas JAV turimų prekių, bet... negali užmokėti arba siūlo pajamomis už prekių pardavimą Amerikai, su kuo šioji pastaroji nesutinka. Reikia žinoti, kad per pastaruosius septynis pokarinius metus JAV išvežė į užsienius prekių daugiau kaip už 90 bil. dol. vertės ir per tą laikotarpį įsigijo prekių tik už 54 bil. Jieškoma naujų būdų, kelių apmokėti už iš JAV įsigytas vertybes.

Ligi šiol krašto vyriausybė čia naudojo paskolas ir "dovanas", tačiau tinkamesniam galvosūkio išsprendimui Amerikai siūlomos tokios išeitys: rasti kelių JAV daugiau pirkti užsieny, pakelti piniginius krašto investavimus užsieny, toliau tęsti dolerinę paramą užsieniams, kitus kraštus įgalinti apsirūpinti prekėmis iš kitų, ne Amerikos, šaltinių.

Visos išeitys sunkiai išsprendžiamos, o pasaulinės prekybos perkėlimui iš Amerikos į kitus kraštus pirmiausiai priešingos JAV, nes tai reikštų nekomunistinio pasaulio prekybą su komunistinėmis sritimis. Nors britų unijos skatina prekybą su komunistais, nors su Rytai ir V. Vokietija linkusi turėti prekybos santykių, tačiau neatrodo, kad nekomunistinės Europos kraštai galėtų tikėtis prekybos pagyvėjimo su sovietinėmis sritimis arba... tik šioms palankiomis sąlygomis. Ir kas belieka? Tęsti nuolatinį, bilijonų dolerių plaukimą Europon, Mutual Security Programos ir kitokiomis formomis. Toji parama bus reikalinga, nes... priešingu atveju, Europos vakarai atsidurs katastrofos, bankroto akivaizdoje ir tuo atveju pačios JAV atsistos prieš didelę grėsmę savo saugumui. Tad kiekvienam protingai valdomam kraštui sprendimas yra aiškus.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

Ar greit bus įvesta spalvota televizija?

Apie ją šiam krašte daug kalbėta 1950, 1951 m., mažai užsiminta pereinamais metais ir, atrodo, jos teks palaukti dar bent keletą metų. Dar ilgesnį laiką spalvota televizija bus darbandymų stadijoje. Šiaip, Amerikoje televizija vis labiau virs plačia ryšių priemone ir vis daugiau vietovių, net mažesnių miestų, netrukus susilauks televizijos stočių.

Kaip su televizija Vokietijoje?

Vokiečiai bandymus su televizija jau buvo pradėję prieš 13 metų, o 1936 m. viešais televi-

Chicagoje pasidairius

ALT SKYRIAUS
SANTVARKA

Chicago Lietuvos Taryba savo ypatingu susitvarkymu gal yra vienintelis Amerikos Lietuvos Tarybos skyrius. Kiekvienais metais šiai Tarybai vadovauja vis kitas pirmininkas ir vis iš kitos politinės grupės. Taryboje yra 28 nariai — keturios politinės grupės į ją siunčia po 7 asmenis (katalikai, sandariečiai, tautininkai ir socialdemokratai).

Šiais metais iš eilės Chicago L. Tarybai pirmininkauti prisijungė tautininkų atstovai. Ir dabar tuo pirmininku yra Amerikoje žinomas lietuvių veikėjas dr. Stepas Biežis. Su juo kartu kiti Valdybos nariai yra: 4 vicepirmininkai — kun. J. Albiavičius (kat.), E. Mikuziūtė (sociald.), V. Duoba (taut.) ir A. Valukas (sand.), sekretorius — teisėjas A. Wells (sand.), kasininkas — A. Valonis (kat.) ir protokolų raštininkas — B. Tubelis (kat.); 4 išdo globėjus sudaro — dr. P. Kisieličius (kat.), T. Blinstrubas (taut.), P. Grybėnė (sand.) ir K. Deveikis (sociald.).

Kiti iš tų 28 asmenų sudaro įvairias komisijas — E. Samienė, S. Rauckinas, J. Dėdinas (kat.), A. Silijūnas, J. Mašiotas, J. Linkuvienė, P. Jurkštas (taut.), K. Liutkus, J. Talalas, K. Burba, E. Eringis, J. Kondroška (sociald.) ir Dr. K. Draugelis, J. Gulbinienė, P. Platkauskas, V. Užinys (sand.).

Šiuo metu Chicago L. Tarybos didžiausias rūpestis yra tinkamas Lietuvos Nepriklausomy-

žijos aparatais buvo perduotos olimpiados žaidynės Berlyne. Tik prasidėjęs karas sustabdė vokiečių televizijos vystymąsi. Per metų gruodžio 25 d. vokiečių radijo b-vė — NWD Rundfunk pradėjo kasdien po 2 val. vakarais siųsti televizijos programas. Pagrindinė stotis Hamburge ir jos programos dar perduodamos į Hannoverio, Ruhro, Koelno ir Vak. Berlyno sritis. Po kelių metų tikimasi televiziją išsiplėčiant po visą V. Vokietiją ir gal kitas Europos vietas.

Ar daug naujų biznių laukia šiais metais?

Ūkio žinovai numato, kad šiais metais apie 450,000 asmenų pradės verstis kurio nors bizniu, atidarys kokią įmonę. Tikimasi, kad 180,000 sugalvos atidaryti savas didmenų ar mažmenų prekybos krautuves, 75,000 — patarnavimo vietas kaip kirpyklas, skalbyklas, 70,000 pradės verstis statybos rangovų (contractors) darbu, 55,000 nuomone, apsimokės dirbti pramonės perdirbimo bendrovėse, ypatingai miško medžiagoje, 35,000 mesis į transporto, susiekimo sritis, kur juos patrauks sunkvežimių ir sandėlių laikytojų verslai, 30,000 žmonių pradės darbą finansuose, draudimo ir namų pardavimo srity, pagaliau, 5,000 ieškos laimės kasyklų darbuose.

Kiek reikia pinigų pradedant verstis kurio nors bizniu?

Pagal Prekybos Departamentą JAV apskaičiavimus, vidutiniškai reikalingas pradinis kapitalas, 9,500 dol.

Kiek uždirba filmų aktoriai?

Vienas pavyzdys — Metro bendrovė susitarė su gražiąja Ava Gardner pagaminti 12 filmų ir už kiekvieną jų Ava gausianti po 100,000 dol., žinoma, atskaitant ir mokesčius. Europoje gaminant filmus mokesčiai neatskaitomi, tad gamintojai ir aktoriai vis labiau linkę keliauti į Italiją ar Prancūziją ir ten sukurti filmus.

Parengė V. Al.

bės paskelbimo paminėjimas ir didesnis lėšų Lietuvos vadavimui surinkimas.

Talkininkas

BENDRUOMENĖS ORGANIZAVIMAS

Amerikos Lietuvių Bendruomenės idėja, nors ir lėtu tempu, bet vis labiau prigiją lietuvių visuomenės tarpe ir vis dažniau įgija organizacinį apipavidalinimą.

Po ilgų svarstymų, tarimosi ir derinimo, pagaliau ir Chicagoje buvo sudarytas tos Bendruomenės apygardos laik. komitetas.

Visuomenei Komitetas jau pasirodė savo inauguracijos švente ir vaikų Kalėdų eglutė. Abu pasirodymai buvo sėkmingi, ir dabar vis daugiau randama aktyvių tos Bendruomenės idėjos skelbėjų ir organizacinių talkininkų.

Šiuo metu minėtas Komitetas yra susirūpinęs daugely vietų įsteigti apylinkes.

Dabar Apygardos Komitetas sudaro septyni asmenys, kurie atstovauja įvairias grupes ir susivienijimus: Povilas Gaucys (pirmininkas) — Tremtinis, Mečys Mackevičius — SLA, dr. Jonas Bajerčius ALRKS, Petė Grybėnė — sandariečius, dr. Grigas Valančius — katalikines grupes, Teodoras Blinstrubas —

tautininkas ir Kazys Liutkus — socialdemokratas.

Iki šiol tarp narių bendravimas vyksta sklandžiai ir nėsirodo pastangų bet kuriam "dominavimui".

Linkime Komitetui ir toliau darnios ir sėkmingos veiklos. Stebėtojas

DAINUOJA AITVARAI

Sausio 31 d., šeštadienį, Aitvarų kvartetas iš New Yorko pirmą kartą pasirodė Chicagoje, Ill. Koncertas įvyksta Lithua-

nian Auditorium salėje. Aitvarai į Chicago skrenda šiuo sąs-tatu: Vilijus Bražėnas I ten., Juozas Nakutavičius II ten., Izidorius Ališauskas bar., Vincas Savukynas bos. ir Algirdas Kačanauskas — vadovas.

Sekantį sekmadienį po Chicago koncerto Aitvarai pasirodys Newarko.

DIRVĄ UZSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

Jugoslavijos diktatorius Tito, jau kaip prezidentas, duoda priesaiką Jugoslavijos parlamente, Belgrade.

Jis prezidentu buvo "išrinktas" 568 balsais prieš 1. Kazin ar tas vienas jau nenukentėjo?

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

Proga!

Specialus sausio mėn. pirkiny!

Reguliariai 59c iki 89c

MEDVILNES

38^c

yardas

Daugiau vertės!

Daugiau vietos!

Daugiau pardavėjų!

- Gingham Plaids
- Striped Chambrays
- Solid Color Chambrays
- Solid Color Broadcloths
- Printed Broadcloths

- High Count Cotton Prints
- Deep Tone Seersuckers
- Sanforized* Denims
- Printed Challis
- Assorted White Cottons

• Daug, daug kitų

Dabar yra proga nusipirkti šių gražių skalbiamų pavasario medvilninių medžiagų už tokią žemą kainą, kad negalima praleisti progos. Visa 36 colių dydžio, ir yra daugelis rūšių pasirinkimui.

*Didžiausias susitraukimas mažiau kaip 1%

Dovanokit, bet pašto ir telefono užsakymų nėra

The May Company's Basement Yardgoods Department

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPUS

EISENHOWER'O ERAI PRASIDĖJUS

Paprasto amerikiečio sūnus, sunkiose sąlygose ir vargu mokslą siekias, gali pasvajoti, kaip čia jau priimta, kad jis, kai užaugs, galės būti prezidentu. Juk ir dabar tas išsipildė, kai sausio 20 d., 12:32 val. dienos Dwight D. Eisenhower, didelėmis ceremonijomis Washingtono priėmė prezidento priesaiką.

Kai prieš 40 metų, kovo 4 d., 1913 m., prezidentu buvo prisiekintas Woodrow Wilson, 22 metų vyrukas, karo akademijos West Point korporalas, iškilnėse Dwight D. Eisenhower vadovavo būrėli to akademijos kariu-kadetų. Dabar, 62 metų sulaukęs, jis pats buvo to didingų ceremonijų prieštasi. Nuo to laiko pasikeitė 10 prezidentavimo terminų ir prezidentais buvo penki asmenys.

Eisenhower yra seniausio amžiaus žmogus iki šiol užėmęs prezidento pareigas. Jis turi apie 20 metų už save jaunesnį vice prezidentą, taip pat energingą, atsizymėjusį kovomis prieš komunistų veiklą senatorių Nixon.

Prie gyvo, paskutinio buvusio respublikonų prezidento Hoover, kuris jau virš 80 metų amžiaus, prisidėjo kitas buvęs prezidentas, Truman, 67 m.

Baslys ratuose

Eisenhower labai greitai ir sekmingai surado savo kabinetui narius, jiems padėjusius ir kitus prezidento skiriamus augštuosius pareigūnus, ir atrodė viskas eina tvarkoje. Tačiau, užkliuvo vienas kabineto narys, krašto apsaugos sekretorius Wilson. Jis pasirodė per daug tampriai surištas su General Motors bendrove, kuri gauna didžiausius karo užsakymus. Tai, kaip to bendrovės dalininkas, Wilson senato komisijos buvo sukludytas užtvirtinti, nes jis nori pasilaikyti \$2,500,000 vertės tos bendrovės akcijų, kurios jam duoda didelių pajamų. Eisenhower pradėjo darbą tik su aštuoniais kabineto vadais.

Kitas baslys: Senatorius Morse, respublikonas, rinkimų metu smerkęs Eisenhower'į ir nuėjęs remti demokratą Stevenson. Jis 83-čiam kongresui organizuojantis respublikonų pastumtas į šalį, negavęs jokių žymesnių senato komisijose pareigų, užkirtu kelią užtvirtinti aštuonis kabineto sekretorius prieš prezidento inauguraciją. Mat, kabineto narius tvirtinant reikalinga visų senatorių sutikimo. Jis balsavo už juos tik kitą dieną.

Audringi laikai — dideli darbai

Eisenhoweriui pradėjus prezidentauti, jam tenka užkirsti kelius komunistų veiklai pačioje Amerikoje, ir nugalėti komunistų pavojų pasaulyje. Juk neveltui komunistai jau džiūgavo, kad už pusmečio po karo pradžios Amerikoje turėsime sovietus! Prezidentas ir jo augstieji bendradarbiai ta linkme turi ge-

rus norus, bet kaip vyks pats darbas?

Roosevelt, pripažinęs 1933 metais sovietus, atidarė duris tūkstančiams Kremliaus agentų Amerikoje laisvai veikti. Ir jie veikė! Tuo pat laiku ir po to, sekęs persekiojamų nacių žydų suleidimas į Ameriką, neišėjo į gerą. Jie pastatyti profesorais į universitetus, kartu su Kremliaus agentais, paruošė visą eilę intelektualų amerikiečių komunizmo propagatorių ir Sovietų agentais.

Dalykai dar labiau pasiviro Kremliaus naudai, kai Amerika tapo Sovietų karo sąjungininke, kai negudrus tuo atveju Roosevelt, komunistų sužavėtas, padarė Amerikos komunistus savo talkininkais. Naudodamasis jų parama laimėti rinkimus karo laikais, turėjo atmokėti jiems augštomis pareigomis valdžioje. Savo patarėjais paskyrė šimtus gerai Maskvoje paruoštų komunistų. Stalino patenkiniui, jis išleido iš kalėjimo nubaustų komunistų vadą Browder. Rooseveltienės pasidarbavimu sulaukta nuo deportavimo klatingai į Ameriką įvežta Browder'o žmona, rusė.

Roosevelto mirties sukrėsti, Trumanui prezidentaujant, vėl komunistai pradėjo siausti. Buvo sugauti išdavikai Hiss'as, Lattimore ir eilė kitų.

Truman ir stengėsi kiekvieną savo administracijos tarnautoją užtarti, atkakliai kovodamas prieš tuos, kurie juos kuo nors įtaria. Ir dabar, tarp likusių civilinių tarnautojų federalinės valdžios įstaigos yra daugybė komunistų ir komunistuojančių, Sovietų garbintojų. Jie bus bandomi išvalyti, bet nežinia kiek tas pavyks.

Trumano palikimai

Savaite prieš baigimą savo tarnybos prezidentas Truman dar gerai išbarė gen. MacArthur, kai paaiškėjo, kad apie 46,000 Amerikos kariuomenės paimtų vyrų įvairiais laikotarpiais, nuo Korėjos karo pradžios, iš tarnybos pabėgę slapstėsi ir tūkstančiai dar dabar slapstosi. Truman už tai apkaltino gen. MacArthur, sakdamas, jog jie yra pavyzdys paties generolo, kuris nesiskaitė su prezidentu. Nors iš kariuomenės slapstosi ne karininkai, bet paprasti kareiviai, kurie, kaip MacArthur atsakė, taip daro nepasitenkinę Trumano negudria politika, nemokėjimu sutvarkyti Korėjos klausimo.

Truman pasiūlė Eisenhoweriui padaryti nuolatiniais federaliais tarnautojais 400,000 jo pernai prisamdytų naujų laikinių tarnautojų, kuriuos samdė sustiprinimui savo pozicijos rinkimams artėjant.

Tai geras "kraitis", kurio Eisenhower kratosi, nes ir be tų 400,000, dabar esančių nuolatinių apie 2,000,000 tarnautojų skaičius yra perdidelis. Paprastai federalinė valdžia nelaikydavo nei 1,000,000 tarnautojų. Kalbant apie valdžios išlaidų mažinimą ir biudžeto subalansavimą, reikės mažinti ir tarnautojų skaičių.

Pavojai iš vidaus

Kai su išlaikiniu priešu bus kovojama, nelengva bus grumtis su visais vidaus trūkdytojais, kurių yra ir pačiame kongrese. Daugybė profesorų, žymių rektorijų, radio kalbėtojų ir šiaip visuomenininkų, net protestantų dvasiškų, negali įžvelgti, kad komunizmas yra Kremliaus vykdomas pasaulinis perversmas, leidžias šaknis tarp tamsių juodųjų Afrikos gyventojų iki žymių Amerikos intelektualų. Keistai skamba veik kasdien Amerikos spaudoje kartojimas, kad Stalinas naudojasi Hitlerio pavyzdžiu persekoti žydus — ko pakanka Amerikos žmonių klaidinimui ir žydams simpatijų organizavimui.

Nesinori tvirtinti, kad Eisenhower'o augstų valdininkų tarpe nesiras tokių, kurie prielankiai į komunizmą žiūri, kad ir jo nesuprasdami. Juk prosovietizmas tarp demokratų ir respublikonų Amerikoje ribų neturi. Ar padėjėjai nepriskies sau talkininkais savo draugus, kolegas, net nežinodami, kad jie dirbs kenksmingomis kryptimis. Kiek gelbės paskelbimas, kad imami tarnybon valdininkai bus FBI ištiriami? Ištyrimas gali liesti tuos, kurie aktyviai veikė komunistų fronto organizacijose praityje. Ar neateis vėl dienos, kada vieni kitus, patyrę apie jų kenksmingus palinkimus, vietoje pašalinę, ims užtarti, slėpti? Juk ne taip lengva gerą draugą, kolegą, tuoj iš vietos atstatyti.

Harvard universitete per praėjusius 20 metų buvo išauklėta daugybė tokių kaip Hiss, Acheson, kurie susigrūdę į valdžią ir galėjo praveisti savo pavojingus darbus. Augščiausiu Vokietijos Komisijonierium Eisenhower paskyrė Harvard universiteto prezidentą Conant, kuris laikė, globojo, gynė eilę radikalų profesorų, skelbusių ir dabar tekartojančių, kad komunizmas yra mokslas, kuris turi būti dėstomas Amerikos mokyklose, ir kurie skleidžia mintį, kad komunizmas reikia išmokyti pažinti, tada galima bus prieš jį sekmingai kovoti... Kuo skirsis Conant nuo tų Vokietijos šeiminių amerikiečių valdininkų, kurie leido komunistams parašyti Vokietijos mokykloms istorijos vadovėlius?

Pinklių siūlymai

Yale universiteto profesorius Emerson, komunistinio fronto organizacijų rėmėjas ir komunistuojančių juristų — advokatų sąjungos narys, kuriam gal niekas negalėtų komunizmo priešėti, užvedė agitaciją augstosiose sferose, kad naujoji administracija rimtai pradėtų komunistinio įtakos ir komunistų veiklos Amerikoje tyrimą. Esą, reikia įsteigti komisiją "Piliiečių Komitetą", kuriam būtų pavestas tas darbas, kaip bešališkai įstaiga.

Dalyką nujaučiantiems plaušams pasidžiaugė. Juk tai gudur, gerai apgalvotas planas išimti iš senato komisijų rankų, iš FBI ir kitų joki šiolei dirbusių komunistinės įtakos tyrinėtojų valdiškų rankų darbą, kuris iki šiol davė, kad ir mažus bet labai gerus vaisius.

Tokią komisiją Eisenhower gali ir nesteigti, bet tai mintis, kad bėgant nuo vilko galima užbėgti ant meškos. "Specialistai", kurie akademiškai klausimą gvildinti, tik laiką sutrūkdyti, kad esantieji valdžioje komunistai galėtų toliau savo darbą dirbti.

Neužmirškime, kad iki kito kongreso rinkimų teliko nepilni du metai: 1954 metais rudenį bus perrinkta ir išrinkta daug naujų Atstovų Rūmų narių ir dalis senatorių. Tie rinkimai gali vėl atnešti staigmenų ir klausimą net palaidoti.

CLEVELANDO SPORTININKAI

KVIEČIA VISUS!

SPORTO VARŽYBAS

T A R P

CHICAGOS PERKŪNO

ir

CLEVELANDO ŽAIBO

PROGRAMOJE:

Šeštadienį, sausio 31 d., St. Clair Recreation Center, 6250 St. Clair Ave. (ten pat kur buvo sporto žaidynės pereitą vasarą)

6:30 PM (Prieššaismyje), Jaunių Krepšinis tarp Žaibo ir Sv. Jurgio parapijos

7:30 PM Varžybų atidarymas ir vyrų krepšinis, bei vyrų ir moterų tinklinis tarp Perkūno ir Žaibo

Sekmadienį, vasario 1 d., 11:30 AM, lietuvių salėje: Vyrų ir moterų stalo tenisas tarp Perkūno ir Žaibo

Sekmadienį, vasario 1 d. 6:00 PM, lietuvių salėje

i v y k s

SPORTO VAKARAS

Programoje dalyvauja sol. R. Malcanaitė, sol. V. Bakūnas, pianistė R. Brazaitienė.

Sokiams gros gera kapela. Turtingas bufetas

Bilietai po 75 c. į sporto varžybas ir po \$1.00 į vakarą.

Gaunami Dirvoje, Spaudos Kioske, pas Alg. Bielskų tel.

LI 1-2429 ir pas gausius platintojus — sportininkus.

VAIKŲ ŠVENTĖ OMAHOJ

Sausio mėn. 4 d. Tėvų Komitetas, talkininkaujant Sekmadienės Mokyklų mokytojams, parapijos salėje surengė mokiniam Kaledų eglutės pobuvį. Pats įdomumas buvo vaikams, kad į salę atvyko dviejų nykštukų asistuojamas Kaledų senelis. Jis pasisakė, jog atvykęs tiesiai iš Lietuvos. Toliau papasakojo vaikams apie savo kelionės vargus ir apie tą priešpaulę ir skurdą, kurį turi kęsti dabar Tėvynėje likę vaikai. Jis perdavė jiems Lietuvos vaikų sveikinimą, o drauge ir prašymą, kad jie gyvendami laisvame krašte gerai mokytsi, nepamirštų savo tėvų kalbos ir, kai

bus galimybė, pas juos sugrįžtų. Po senelio kalbos vaikai pasirodė ką jie išmoko: pasakė eilėraščių, padainavo, pašoko, pašėkambino pianinu ir pagrojo akordeonu. Senelis juos už gražią programą pagyrė ir visiems išdalino dovanėles. Toliau sekė Tėvų Komiteto paruoštos vaikams kuklios vaišės.

Eglutės pobuvio metu tarė žodį LTB pirmininkas J. Paukštaitis ir Tėvų Komiteto pirmininkas Pr. Kavaliauskas. Abu kalbėjusieji dėkojo mokytojams už pasisventimą auklėjant ir mokant mūsų priaugančiąją kartą.

GALIMYBĖ STUDIJUOTI ANGLŲ KALBĄ

Nebraskos Universitete, OMAHOJE (60th & Dodge St's), pavasario semestre bus specialus anglų kalbos kursas ne Amerikoje gimusiems asmenims. Kurisas tęsis nuo vasario mėn. 2 d. iki gegužės mėn. 29 d. Užrašyti universitete iki vasario mėn. 2 d. imtinai. Paskaita viena kartą savaitėje antradieniais 7:00-9:40 val. vakare. Pirmoji paskaita — vasario 3 d. Mokeskis už kursą \$18.00. Taškai (Credit Hours) galės būti užskaitomi. Tat, jei kam, darbui gauti savo specialybėje, reikalingas anglų kalbos kursas.

ATVYKSTA!

DIENOS SEANSAI. (Iškyrus vasario 9, 10, 16, 17) \$1.50 ir \$2.00 įkainant takus. VAKARAIŠ. (Iškyrus sekmdienius, vasario 15 ir 22) \$1.50, \$2.00, \$2.40, \$3.00 įkainant takus. Kalbos išsidėdinto dienos tos paties kaip vakaro. Dienos seansai. 2:15 val. — Vakare 8:15 val. Dury's atdaro 1 ir 7 val. vakare.

TICKETS NOW ON SALE AT RICHMANS-PUBLIC HALL

Nepriklausomybės MINEJIMAS NEWARKE

New Jersey Lietuvių Taryba yra nutarus šiais metais Vasario 16 d. atžymėti ypatingai. Iškilmingas minėjimas įvyks vasario 22 d., sekmdienį, 2 val. po pietų, Robert Treat viešbučio didžiulėje ir puošnioje salėje, Park Place, Newark, N. J.

Kalbėtojais bus žymūs amerikiečiai ir lietuviai, kurių kalbos bus transliuojamos per radiją. Bus ir meninė programa apie kurią bus pranešta vėliau.

Būtų labai gerai, kad šiame parengime dalyvautų galimai skaitlingesnės vietos ir apylinkės visuomenės. Įėjimas nemokamas. Surinktos aukos bus skiriamos Lietuvos laisvinimo reikalams. New Jersey Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organizacinis Komitetas šį nepaprastą minėjimą yra nutaręs visais būdais paremti ir jame dalyvauti.

New Jersey Lietuvių Tarybos vadovybė nuoširdžiai prašo visus pasiruošti šiame parengime dalyvauti. Dėl geresnio pasiruošimo, vasario 1 d. 12 val. dieną, yra kviečiamas visuotinis lietuvių susirinkimas, Lietuvių Sv. Jurgio D-jos salėje, 180 New York Avenue, Newark 5, New Jersey.

N. J. L. Tarybos Vadovybė, Jokubas Stukas, Pirmininkas A. S. Trečiokas, Sekretorius

KLAIPĖDOS KRAŠTO MINEJIMAS BOSTONE

Įvyks vasario mėn. 8 d. 3 val. po pietų A.L.T.S. namuose, 484 E. 4th St., So. Boston. Paskaitą skaitys rašytojas St. Santvaras. Atsiminimais iš anų laikų pasidalins žinomas bostonietis p. Ivas. Abu prelegentai yra aktyviai dalyvavę Klaipėdos krašto sukilėlių žygiuose. Minėjimą rengia A.L.S. "Ramovė" Bostono skyrius. J. Vė.

BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS PITTSBURGHE

Amerikos lietuvių Bendruomenės Pittsburgho ir apylinkės skyriaus susirinkimas įvyks vasario mėn. 1 d., sekmdienį, 2:30 val. po pietų. Susirinkimas įvyks Lietuvių Piliiečių Svetainėje (1723 Jane St.).

Visi pittsburghiečiai ir apylinkės lietuviai kviečiami susirinkime gausiai dalyvauti.

lingas vienoks ar kitoks skaičius taškų iš anglų kalbos, dabar gera proga šiuo specialiu kursu pasinaudoti. J. P. Chas.

VILNIUS TARP AUDRŲ

Vilnius tarp audrų, vilniečio rašytojo Jeronimo Ciceno knyga, arti 500 psl., iliustruota mūsų dailininkų darbų reprodukcijomis, V. Augustino fotonuotraukomis, dokumentuota statistikos duomenimis, reikšmingiausių įvykių aprašymais, šimtais pavardžių, susijusių su Vilniaus krašto lietuvių kovomis, laimėjimais ir pralaimėjimais.

Vilnius tarp audrų — štai Vilniaus krašto lietuvių kančia ir kova lenkų okupacijos (1919-1939) būvyje, taipgi nepaprastas džiaugsmas ir didelė kūrybos valia Lietuvos Respublikai į Vilnių sugrįžus.

Autorius ir leidėjas visus tautiečius, besisielojančius Vilniaus praeitimi ir ateitimi, kviečia į talką.

Knygos kaina 5 doleriai.

Būkite šios knygos garbės prenumeratoriai ir tuo mums padėsite išleisti šią knygą.

Užsiskaičiusių knygą iki vasario 28 d. pavardės bus paskelbtos garbės prenumeratorių sąrašė knygoje.

Užsakymus ir pinigų siųskite vienu iš šių adresų:

TERRA, 748 W. 33 St. Chicago 16, Ill.

J. Cicėnas, 3421 — X — St., Omaha 7, Nebr.

A. Dundulis, 2428 S. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

Visi Vilniaus Sąjungos skyriai kviečiami prisidėti prie šio darbo.

Autorius ir leidėjas

Broliai — Aloyzas ir Vytautas Mulioliai. Balio Muliolio sūnūs iš Clevelando, vienas po kito atitarnauja USA armijoje.

Aloyzas grįžo atitarnavęs kariuomenės policijoj, Vokietijoj, kaip vertėjas. Vytautas dabar yra kalbų mokyklj North Carolinjoj.

HARTFORDO LIET. ŠVENTĖ

Lietuvių Bendruomenės įkurdinimo šventės įvykis, sausio mėn. 18 d., buvo negincijamas ženklas Hartfordo ir apylinkės lietuvių naujojo sąjūdžio. Šventės iškilmės prasidėjo pamaldomis bažnyčioje, o po pietų iškilmingai atžymėta LB įkurdinimo šventė.

Meninę programą išpildė menininkai: operos solistas St. Liepas, rašytojas-humoristas Ant. Gustaitis iš Bostono ir prof. Vyt. Marijošius iš New Britaino. Greta šių menininkų programoje dalyvavo Manchesterio liet. choras Pakėno vadovaujamas, Hartfordo liet. vyrų orkestras J. Petkaičio vadovaujamas ir pianistė, vietos lietuvių Loreta Seigytė, mokinė, Miniukienės muzikos studijos.

Gražią, įsidėmėtiną kalbą pasakė LB LOKO Pirm. Prel. J. Bakūnas. Kalbėjo ir A. Saulaitis, LOKO sekretorius. Sveikini-mo žodį tarė kleb. prel. J. Ambotas ir LB juriskonsultas, adv. F. Mončiūnas. Programos vedėju buvo K-to pirm. W. M. Chas.

AR RŪPINATĖS SAVO VAIKAIS?

Jei taip, tai nedelsiant užsakykit savo vaikams jų laikraštį

TĖVIŠKĖLĖ

Metams tik 3 doleriai.

Rašykite šiuo adresu:

Tėviškėlė,
2313 West 91 St.,
Chicago 20, Ill.

Clevelande ir APYLINKĖSE

TAUTINĖS SAJUNGOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus marių susirinkimas šaukiamas vasario mėn. 1 d., 11:30 val. Lietuvių salėje (žemutinėje).

Susirinkime bus aptarti Tautinės Sąjungos seimo reikalai, išrinkti delegatai ir apsarstyti kiti skyriaus reikalai. Visi nariai kviečiami būtinai dalyvauti.

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINEJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės šventės 35 metų sukakties minėjimas šiemet rengiamas vasario 15 d. 4 val. Cathedral Latin School salėje 2056 E. 107 gatvėje (salė pasiekama važiuojant Euclid gatve). Abiejose lietuvių bažnyčiose užprasomos šia intencija pamaldos 10 val. ir parapijų chorai prašomi parengti atitinkamų giesmių. Salę pagrindiniu kalbėtoju kviečiamas Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas iš New Yorko, taip pat ir Kongreso atstovai. Pabaigoje meninė programa.

Per lietuvių radijo valandą vasario 13 d. programą duos Lietuvių Bendruomenė. Bus kalba, žuvusių ir mirusių už laisvę pagerbimas, taip pat specialinė meninė programa.

CLEVELANDIECIAMS

Šį šeštadienį ir sekmadienį Clevelande vyksta mūsų sporto klubo ir chiegiečių sportininkų žaidynės ir po žaidynių sportininkų vakaras. Visi clevelandiečiai raginami sportininkus paremti: lankyti žaidynėse ir vakare.

Plačiau skaitykite jų skelbime, įdėtam 6 psl.

NAUJI LIETUVIŲ SALĖS TVARKYTOJAI

Ivykusiame metiniam Lietuvių salės dalininkų susirinkime išrinkta nauja vadovybė iš 9 asmenų. Rinkimuose išrinktieji balsų gavo: P. Sukys (702), J. Baltrus (659), V. Tulauskas (533), J. Apanavičius (517), A. Banys (516), J. Jurgelis (459), V. Anderson (437), A. Buknys (407) ir E. Samas (352).

Valdybos pirmininku išrinktas Andersonas. Reikalų vedėjo pareigas nuo vasario 1 d. pradeda Povilas Sukys. Iki tol buvęs reikalų vedėjas Feliksas Baranauskas iš pareigų išėina. Iš pareigų jis jau anksčiau norėjo išeiti, bet be metinio susirinkimo nebuvo atleistas. Feliksas Baranauskas maloniai talkininkavo visų reikaluose.

NUMATOMI BRAIZYBOS KURSAI

Inžinierių ir Architektų Sąjungos Clevelando skyriaus artimiausiu laiku numato vėl suorganizuoti mechanikos braizytojų kursus, jei tik susirinkus pakankamas klausytojų skaičius.

Visais informacijos ir įsiregistravimo reikalais kreiptis: Dr. A. Nasvytis, telef. SW 5-3260. Kreiptis iki vasario 5 d., nuo 5:30 iki 7 val. vakarais.

PARDUODAMI DU NAMAI

Parduodami du geri namai. Vienam name yra kavinė ir penkių kambarių butas. Namas medinis, geras rūšys.

Antras namas mūrinis, kieme. Keturi butai po 6 kambarius. Rūšys po visų namų.

Labai geras pirkinyš dviems arba vienam pirkėjui. Parduoda savininkas.

Kreiptis: 7001 WADE PARK AVE.

TARPTAUTINIAME VAKARE

Ketvirtadienį, sausio 29 d., Hollenden viešbutyje programą išpildys Ciurlionio ansamblio moterų choras ir kanklių orkestras.

Koncertą rengia amerikiečių moterų klubas Quota, kuriam priklauso tam tikras skaičius moterų, kurios užima vadovaujančias vietas įstaigose arba yra prekybos, pramonės ar kurio kito verslo savininkės.

PASVEIKINO UKRAINUS

Sausio 18 d. minint Clevelande 35 metų Ukrainos nepriklausomybės sukaktį, vietos ALTO lietuvių visuomenės vardu ukrainus anglų kalba pasveikino St. Lazdinis.

ATŽALYNAS PRAEJO DIDELIU PASISEKIMU

Sausio mėn. 25 d. Lietuvių salėje, net dviejuose spektakliuose, praėjo Atžalyno premjera. Pirmajame spektaklyje daugiau žiūrovų būta iš jaunųjų tarpo, gi antrajam, vakare, susirinko vadinamas senimas.

Ir viename ir kitame spektaklyje buvo pilna salė ir tai dar kartą patvirtino, kad Lietuvių salė jau labai permaža.

Atžalynui buvo pradėta ruošti prieš metus ir akt. Petras Maželis visus scenos megėjus gerai "pralamdė". Dauguma vaidintojų buvo iš Rūtos teatro narių tarpo. Vaidinimas buvo darnus ir įtikinantis.

ANGLŲ KALBOS KURSAI

Clevelando College praneša, kad nuo sausio 29 iki kovo 19, kas ketvirtadienį, nuo 7 iki 8:15 val. vak. įvyks anglų kalbos pagrindo pamokos. Aštuonios pamokos kaštuoja \$10.00. Užsiregistruoti galima Clevelando College raštinėje.

UŽGAVENIŲ BLYNAI

Liet. Taut. Korporacijų Sambūris vasario mėn. 7 d. (šeštadienį) 7 val. vakaro Colonial Gardens salėje, 1960 E. 79 St. rengia tradicinį Užgavėnių blynų vakarą.

Pakvietimai gaunami pas Sambūrio narius arba pas: Alg. Nasvytį, 1380 Ansel Rd., tel. SW 5-3260 ar Vl. Ramanauską, 13810 Marcella Rd., tel. IV 1-6700 ir Dirvoje.

Korp! Sambūrio Valdyba

PARMOKIM STUDENTUS

Clevelando lietuviai studentai vasario 8 d., 6 val. Lietuvių salėje ruošia metinį studentų vakarą. Visi clevelandiečiai kviečiami studentus paremti ir į jų vakarą atsilankyti. Į vakarą iš Detroit atvyksta rašytojas J. Gliauda.

NAMŲ REMONTAS, DAŽYMO BEI DEKORAVIMO DARBAI

atliekami sąžiningai, greitai ir pigiai. Kreiptis: V. Rickus, tel. HE 2-0683 (vakarais nuo 6 iki 11 val.) arba — 1505 Addison Rd.

LIETUVIŲ VALDOMAS BANKAS

Superior Savings and Loan Ass'n. bankas, lietuvių valdomas, yra viena iš seniausių lietuvių sukurtų įmonių Clevelande. Bankas įsteigtas 1909 metais kovo mėn. 9 d. Steigėjais buvo Sasevičius, Martišauskas, Debesis, Bartusevičius ir Petrošius. Taigi bankas jau veikia 44 metus.

1933 metais buvo perorganizuotas, pakeistas ir jo pavadinimas.

Bankas šiuo metu daro puspenkto milijono dolerių apyvartą. Iš viso yra išleisdę 4000 šerų po 50 dolerių. Inkorporuotas yra 500.000 šerų sumai, taigi tik už pusę tos sumos tėra šerų parduota. Esant gerai banko padėčiai tolimesnis šerų pardavimas sulaukytas.

Paskutinius 24 metus bankui pirmininkavo Dr. Vitkus. Banko reikalų vedėjas buvo J. T. Deraither. Tose pareigose išbuvo 26 metus.

Dabar, po metinio susirinkimo ir direktorių pasikeitimo, bankui pirmininkauti pradėjo J. P. Dichman, General Electric Co. pareigūnas. Viceprezidento ir reikalų vedėju J. T. Deraither.

Šiuo metu banko direktoriais yra: Dr. Vitkus, Deraither, Baltrus, Gradinskas, Muliolis, Sukys, Ziaunis, Ch. Obelenis, Bindokas, Dichmanas, Samas ir Urbšaitis.

KAZYS KAREČKA CLEVELANDE

Iš New Yorko į Clevelandą atvyko Kazys Karečka dirbantis Mutual Life Insurance Co. Clevelande išbuvo apie dvi savaites ir nori aplankyti visus pažįstamus, suteikti informaciją gyvybės ir sveikatos draudime ir norintius apdrausti.

Jo atstovaujama bendrovė veikia 109 metus. Per tą laiką yra išmokėjusi \$7,893,345 apdraudę, gi surinkusi iš draudėjų 6,866,510. Ji veikia visose 48 JAV valstybėse, Aliaskoj ir Kanadoj.

K. Karečkos dabartinis telefonas Clevelande: SW 1-1936. Skambinti nuo 5 iki 6 val. šeštadienį ir sekmadienį nuo 9 iki 11 val.

12 NAUJŲ NAMŲ

Hoover Rd., prie Neff Rd., netoli Our Lady of Perpetual Peace bažnyčios. Gyvenamasis kambarys 12x17, virtuvė 11x22, 2 miegamieji. Molinių plytelių prausykla žemai. 2 kambariai, beveik baigti, antram augšte. Perskirtas rūšys. Akmens priekis. Mediniai — \$16.800, plytiniai — \$17.500.

Apžiūrėti kasdien ir sekmadienį.

Stakich Builders
15813 Waterloo Rd.
KE 1-1935 (5)

Pirkit pas savuosius

Amžini nerūdijančio plieno virimo puodai gaunami pas Vytautą Pašakarnį, 1219 E. 61 St., Cleveland, Ohio. Tel. EN 1-7770.

Pilnas komplektas \$69.95. Čia pat galima užsisakyti vienintėlį pasauliję dulkių Siurbį — Sanitatorių su patentuotu ne tik dulkes, bet ir bakterijas sulaikančiu maišeliu. Su visais priedais. \$94.50 arba po 7.00 dolerius mėnesiui įsismokėtinai.

Nemokamas demonstravimas. Priimami užsakymai.

TREMTINIŲ DRAUGIJOS METINIS SUSIRINKIMAS

šaukiamas kovo 1 d. (sekmadienį) 11 val. 30 min. Lietuvių salėje. Tame susirinkime bus svarstomas Draugijos persiorginavimas.

DIRVOJ GALITE GAUTI

Be daugybės naujausių knygų, Dirvoje galite gauti žurnalus: Lietuvą, Lietuvių Dienas, Karį, Atspindžius, Margutį ir k. Gauta naujų medinių ir metalinių vyčių.

Dirvoje jau galite gauti ir mūsų dalininkų paveikslų.

SUNŲ PARODA

Western Reserve Kennel Club Public Auditorium salėje, sausio 31 — vasario 1 d. rengia įvairių šunų veislių parodą. Suinteresuoti kviečiami apsilankyti.

SLA 136 KUOPOS AUKA

SLA 136 kuopa Tautos Fondui iš savo kasos paskyrė \$25 auką.

PARDUODAMI NAMAI

Superior ir East 91 St., didelis, vienos šeimos. Didelis sklypas, garažas. Labai geram stovy.

Dviejų šeimų, kiekvienas po 6 kambarius. Reikalingas patalymo, bet pigus.

Ray Nausneris
UL 1-3919 LI 1-9216
11609 St. Clair

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gaivinantieji gėrimai, vynas ir šampanas (prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliams, pobūviams. Nemokamas pristatymas dieną ir naktį. Atdara ir trečiadieniais.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

"NESESK NE Į SAVO ROGES"

Sausio 30 d., penktadienį, rusų dramos trupė, Lietuvių salėje, vaidina Astrovsio komediją "Nesėsk ne į savo roges". Vaidinimo pradžia 8 val. vakaro. Po vaidinimo bufetas ir šokiai. Biletai po \$1.00.

ISNOMUOJAMAS KAMBARYS

vienai lietuviui material. Kreiptis: 7605 Star Ave., EX 1-0417.

PARDUODAMAS NAMAS

Tarp Ansel ir Superijos gatvių. Geras gyvenamasis kambarys, valgomasis kambarys ir didelė drabužių spinta svečiams. Puiki virtuvė. Antro augšto miegamieji su drabužių spintomis. Didelis rūšys su dušu ir tualetu. Cemento važiuojamas kelias. Dvigubas garažas. Prieinama kaina. Didelis sklypas.

1266 E. 89 St.

NOW'S THE TIME
TO
SUMMER-IZE!

LOW COST, LAY-AWAY
VACATION PLAN

CEDAR POINT

POINT

ON LAKE ERIE

JOIN NOW!

It's easy, economical! A down payment of only \$2.00 and small weekly amounts will assure you a carefree, paid-up vacation this summer.

A FULL WEEK of pleasure... 7 days and 7 nights — with 3 delicious meals daily, attractive accommodations, new entertainment features.

A FULL WEEK Including Meals \$50.00 per person \$72.00 two in a room

U.S. HIGHWAY 6, six miles east of Sandusky

For full information Write "A" CEDAR POINT ON LAKE-ERIE Sandusky, Ohio

ATIDARYTA NAUJA LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai griežant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park

EX 1-0911

Visokių rūšių baldai ir elektriniai bei kitoki reikmenys virtuvei ir kiekvienam Jūsų buto kambariui

ZEMOS KAINOS — MALONUS PATARNAVIMAS

Patogi vieta apsipirkti lietuviams naujakuriams Lietuviškoje krautuvėje

NAUJOS FILMOS CLEVELANDE

Above and Beyond (pirmosios atomo bombos Japonijoje metimo istorija), rodytas tebesitęsias. Dideliu pasisekimu rodoma trijų matavimų filmas "Bwana Devil". Ji įdomu žiūrėti kaip naujų kelių įieškojimas, tačiau labai apvilnia turiniu, menka vaidyba, techniniais negalavimais.

Šią savaitę pradėta rodyti kelios naujos, įsidėmėtinos filmos. Jų tarpe išskyla meniniu požiūriu stipri "The bad and the beautiful" (su Lana Turner), nuotraukomis iš gyvenimo, mokslininkų ekspedicijos jūros dugne, vokiečių pagaminta filmas "Po Raudonąja jūra", (Dr. Hans Hass tyrinėjimai), ir pastatymu įdomesnė filmas "Vencijos vagis" su pernai mirusia Maria Montez. Pagaliau, gera vaidyba pažymėtina "The Fourposter" (Lilli Palmer su savo vyru Rex Harrison). Numatytos rodyti sovietinės filmos, atrodo, bus sulaukytos filmu centūros Columbus m. (a)

SULAUZyta PRIEŠAIKA I PITTSBURGHĄ

Sausio 17 d. Clevelande statyta, VI. Brazilio Dramos studijos pastangomis P. Vaičiūno "Sulaužyta Priesaika" vasario pabaigoje ar kovo pradžioje numatoma statyti Pittsburghe.

Savers always welcome

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

I GERESNĘ ATEITĮ!

Kad sulauktume geresnės ateities — turime patys laiku pasirūpinti. Turime kelti ir svarstyti geras sumanymus ir juos įgyvendinti. O kelias į jų įgyvendinimą veda per taupumą.

Taupymas yra tikras kelias į geresnę ateitį!

Lietuvių Bankas yra saugi ir pelninga taupymo vieta. Kiekviena knygtė apdrausta Federal Insurance Corp iki \$10.000.

Darbo valandos nuo 9:30 iki 3:00 val.
Trečiadieniais iki 12:00, šeštadieniais iki 1:00 val.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2198
Cleveland, Ohio

Jūsų pinigines draugas yra MONCRIEF

šildymo ir oro atvėsinimo sistema

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

P J KERSIS

716 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudės-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda UTah 1-4515

WM DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė

Aldona Wilkeli - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE. HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON

FUNERAL HOME

Vesinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENDicott 1-1763

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio.—Telefonas: ENdicott 1-4486. Redaktorius Balys GAIDŽIČNAS (buto telefonas: GARfield 1-7406).

Tautinė spauda ir mes

A. MUSTEIKIS

Jei tautinė spauda nepriklausomoje Lietuvoje buvo pagrindiniu veiksmu valstybės pagrindų sudaryme bei tautinės kultūros puoselėtoja ir ūkinės gerovės vystymo išsivystytoja, tai tremtyje jos uždaviniai ne tik nesiliauja, bet, priešingai, padidėja. Jai tenka nagrinėti būsimos valstybės, bolševikų sugriautos, atstatymo pagrindai, ji derina nesutarančių vadovaujamų veiksmų krašto vadovimo veiklai bei jų santykius, jiesko kelią, kaip efektingiau įtraukti veiklusius lietuvių į kovą dėl Lietuvos laisvės. Ji palaiko tautinės bendruomenės solidarumą ir ugdo lietuvių židinį, kuris palaikytų ir gerintų lietuvių.

Tik per tautinę spaudą tegalima objektyviai (tautos ir valstybės požiūriu) nagrinėti išskeltas problemas, tik per ją tegalima pareikšti savo mintis, naujas idėjas ir jomis pasidalyti, nes ši spaudos rūšis nesiskiria tautinės bendruomenės pagal partines ar konfesines pažiūras. Tautinei spaudai rūpi visa lietuviškoji visuomenė, bet ne paskiros grupės, priklausiančios vienai ar kitai politinei partijai ar kuriai nors konfesijai. Tautinė spauda yra pagrindinė jungtis tarp tautinių mažumų bei religinių — konfesinių grupių. Tautinė spauda žiūri į valstybės uždavinius visos bendruomenės akimis ir jos siekimais. Ji jiesko būdą, kaip gražius tautinius kultūrinius papročius palaikyti visuomenės tarpe, jei tik jie neprieštarauja visos tautos ir valstybės interesams krašto viduje ir santykiu su užsienio valstybėmis.

Tautinė spauda neapleidžia ir religinių — konfesinių problemų, ji jas toleruoja ir remia, jei jos esti suderinamos su visos bendruomenės kultūriniais, ekonominiais, socialiniais bei auklėjimo uždaviniais ir nenuvertina valstybės funkcijų tautos gerbūvio ir valstybės saugumo organizavimu. Religija laiko svarbiu veiksmu visuomenės auklėjimo srityje ir todėl ji palaiko jos įtraukimą į mokymo bei auklėjimo sistemą.

Šitaip, nors ir labai stambiai,

įvertinę tautinės spaudos vaidmenį mūsų bendruomeniniame gyvenime, privalome kiekvienas lietuvis tą spaudą remti, nes tik per ją mes pajėgsime palaikyti tą tremtyje bendruomeninį gyvenimą ir kartu sieksime mūsų krašto išlaisvinimo. Tautinę spaudą privalo remti kiekvienas susipratęs lietuvis, jei jis nori būti tikru lietuviu — bendruomenės nariu. Tik per tautinę spaudą jis bus objektyviai informuotas ir tik per ją jis pats gali reikšti savo mintis ir dalytis su kitais tautiečiais. Tautinės spaudos rėmimas yra kiekvieno lietuvių teisė ir pareiga.

Tautinės spaudos rėmimas vykdomas įvairiais būdais: tie-

sioginiu spaudos prenumeravimu, spaudoje nuolatiniu ar ir pripuolamu bendradarbiavimu, įsitraukiant aktyvų, bet ne formaliu, spaudos platintojų, tampa jos rėmėju.

Jei tautinė spauda šiandien dar nepasiekė savo augstumo, tai esame mes kalti. Tautinės spaudos užmiršimas ar pasyvas jos atžvilgiu laikymasis yra nepateisinamas jokiais motyvais. Čia negali būti kliūtimi nei mūsų religiniai įsitikinimai nei partiniai siekimai. Tautinė spauda yra kiekvieno lietuvių bendruomeninio gyvenimo dirva, kurią jis turi teisę pasėti tautinių problemų grūdą ir kartu iš tos dirvos gauti vaisių. Tad būkime tos tautinės dirvos puoselėtojai, jos vaisių pjovėjai ir naudotojai.

Laisvosios Europos Universitetas priima prašymus

Laisvosios Europos Tremties Universiteto Priėmimo Komisija Paryžiuje kreipėsi į Europos Lietuvių Studentų Sąjungą, prašydama painformuoti lietuvių studentus apie prašymų įteikimo tvarką stipendijoms gauti Laisvosios Europos Kolegijoje ir kitose augstosiose mokyklose 1953-54 mokslo metams.

Teisę gauti stipendiją turi kiekvienas lietuvių studentas ar abiturientas, gimęs po 1922 m. gruodžio 31 d. ir turįs brandos atestatą ar jo pakaitalą. Stipendija yra pakankama padengti mokslo mokesčio išlaidoms bei pragyvenimo (buto ir valgio) išlaidoms.

Maždaug 4/5 stipendijų bus skiriamos LE Kolegijoje Strasbūre, kur studentai Strasbūro un-te galės studijuoti šiuose fakultetuose: teisės, humanitarinių mokslų, medicinos, farmacijos, gamtos mokslų ir teologijos. Jie ten savo gimtąją kalbą klausys ir specialiu istorijos bei krašto kultūros kursu.

1/5 stipendijų bus skiriamos kitose augstosiose mokyklose studijoms, kurių kursai Strasbūro un-te neskaitomi.

Laisvosios Europos Tremties un-tas numato 1953-54 mokslo metams atidaryti antrąją Laisvosios Europos Kolegiją, kurioje paskaitos vyks vokiečių k. Kolegija bus įsteigta kurioje nors vokiškai kalbančioje šalyje. Studentai, kurie bus paskirti studijuoti Prancūzijoje ir kurie nepakankamai moka prancūziškai, maždaug nuo 1953 m. rugpjūčio 1 d. turės kalbos mokyti LE Kolegijoje Strasbūre.

Laisvosios Europos Kolegija yra Strasbūro priemiesty, Robertsau pilyje (vadinamoji "de Pourtales"), apie 6 km. nuo miesto centro. Studentus į un-tą ir iš jo vežios automobiliai. Studentams kolegijoje yra sudarytos studijų darbai geros sąlygos; be kitko, savo kambariuose studentai turi darbo stalus. Valgoma bendrai dideliame valgomajame, kuris prilygsta ge-

CHICAGOS SPORTININKAI CLEVELANDE

Šeštadienį ir sekmadienį, sausio 31 ir vasario 1 d., Clevelande viešės Chicago Lietuvių Sporto Klubo Perkūno sportininkai ir sportininkės, kaip Clevelando LSK žaibo svečiai. Šios viešnagės metu perkūniečiai sužais draugiškas vyrų krepšinio, vyrų ir moterų tinklinio bei vyrų ir moterų stalo teniso rungtynes su žaibiečiais. Kaip žinome LSK Perkūnas, jau dveji metai iš eilės yra S. Amerikos lietuvių vyrų krepšinio ir tinklinio meistras, kas savaime kalba už šių ekipų pajėgumą, tačiau ir likusieji vienetai, kaip vyrų ir moterų stalo tenisas bei moterų tinklinis, žada būti kietu riešutu šeiminkams.

Žaidimų dėmesio centre, aišku, bus vyrų krepšinis. LSK Perkūno krepšinio komanda atvyksta šios sudėties: A. Kikilas, R. Dirvianskas, S. Zubkus, G. Blūdžius, R. Puodžiūnas, V. Radys ir Taraskevičius. Kaip iš pavardžių matome, beveik tie patys vyrai perėitą vasarą Clevelande įkovojo lietuvių meistrų titulą.

Žaibiečiai, savo ruožtu, dėl daugumos žaidėjų išvykimo į armiją susidariusias spragas užpildė, pritraukiant čia gimusių lietuviškąjį jaunimą ir savo tarpą. Ta proga tenka pasigėrėti, kad palapsniui augęs draugiškumas tarp čia gimusių ir naujųjų ateivių sportuojančio jaunimo išsivystė iki galutinio vienykiems rankų padavimo. Be abejo, bene didžiausias nuopelnas dėl šio dalyko priklauso dabartiniam žaibo krepšinio treneriui, čia gimusiam vyresnias kartos sportininkui Elmarui Mažeikai, kuris treniruodamas kartu ir Sv. Jurgio parapijos ir žaibo krepšininkus suvedė juos į bendrą vienetą. Kaip atsimename, E. Mažeika buvo vyriausiu žaibo krepšinio vadovu II-jo S. A. lietuvių sporto žaidynių metu, pereitą vasarą Clevelande.

Žaibo krepšininkus šį kartą atstovaus: Blumentalis, Dauriausis, prancūzų bendrabūčiai. Studentai, kurie stipendijas gaus ne kolegijoje, apie savo studijų eigą turės informuoti Laisvosios Europos un-to vadovybę.

Paskutinis terminas prašymams stipendijoms gauti yra 1953 m. balandžio 1 d. Kandidatai prašymus turi rašyti asmeniškai (be jokių kitų dokumentų, kurių bus pareikalauta vėliau) prancūzų, anglų ar vokiečių kalbomis šiuo adresu: L'Association du COLLEGE DE L'EUROPE LIBRE 7, rue de la Paix, Paris 2e, France. Savo prašymuose kandidatai turi pažymėti, ar jie nori studijuoti vokiečių ar prancūzų kalbą.

Europos Lietuvių Studentų S-ga prašo studentus, kurie duos prašymus stipendijoms gauti, jų nuorašus atsiųsti Sąjungai, kad būtų galima apie kandidatus informuoti Laisvosios Europos Kolegijos lietuvių studentų globėją prof. dr. J. Grinių, skaitantį studentams lietuviškuosius kursus Strasbūro kolegijoje. S-gos adresas: Verband Litauischer Studenten, (14b) Tuebingen, Ulrichstr. 24, Germany.

Europos Lietuvių Studentų Sąjunga

SPORTAS

VEDA ALGIRDAS BIELSKUS

Sveikiname Chicago LSK Perkūno sportininkus ir sportininkes atvykusius draugiškoms varžyboms į Clevelandą ir linkime, kad ši graži tradicija puoselėtų tarp abiejų kolonijų sportuojančio jaunimo dar glaudesnį bendradarbiavimą.

Sporto Sk. Redakcija

PERKŪNO — ŽAIBO SPORTINIŲ VARŽYBŲ PROGRAMA

Perkūno — žaibo sportinių varžybų programa numatoma tokia:

Šeštadienį, sausio 31 d., St. Clair Recreation Center, 6250 St. Clair Ave. (ten pat kur vyko sporto žaidynes perėitą vasarą). 6:00 PM Krepšinis tarp žaibo

peras, Parulis, Lastauskis, Puškorius, Obelenis, Samas, Rydelis ir Mačiutas. Tikimasi, kad ši ekipa sugebės parodyti tinkamą pasipriešinimą meistrerio vyrams.

Priešaisamyje (6 val.) žaibo jaunių krepšinio komanda žais draugiškas rungtynes su Sv. Jurgio parapijos jauniais. Čia mūsų krepšinio prieauglių turės progos parodyti savo sugebėjimus platesnei lietuviškai visuomenei. Tenka pastebėti, kad šios abi komandas treniruoja taip pat E. Mažeika.

Vyrų tinklinyje, dar nei viena kartą lietuvių tarpe neturėjusi pralaimėjimo Perkūno ekipa, turėdama savo sudėtyje tokius tinklinio "senus vilkus", daugkartinius lietuviškų spalvų reprezentantus tremtyje, kaip V. Radys ir A. Kikilas, savaime yra laikoma favoritais ir šį kartą, tačiau gerą pažangą techniskam kamuolio valdyme padariusi žaibo komanda žada pigiai nepasiduoti Perkūno žaliukų jėgai. Perkūną atstovaus: Radys, Kikilas, Blūdžius, Dirvianskas, Puodžiūnas ir Zubkus. Už žaibą žais: V. Aukštuolis, A. Barzdukas, A. Bielskus, J. Kijauskas, L. Klimas, A. Liutkevičius ir A. Liutkus.

Moterų tinklinyje abi komandos yra maždaug lygaus pajėgumo, todėl ir laimėjimo perspektyvos vienodos, nors sava aiškė, publika ir viešnių kelionės nuovargis kalba šeiminkų naudai. Perkūną atstovaus: J. Mockaitė, I. Pakštaitė, B. Puodžiūkaitienė, D. Točilauskaitė, V. Varonekaitė ir E. Babianskaitė. G. žaibo spalvas gins: N. Ambrazaitė, A. Barzdukaite, S. Juodvalkytė, J. Laikūnaitė, A. Liutkevičiūtė, E. Šikšnūtė ir N. Žydavičiūtė.

Itin įtemptos varžybos žada būti vyrų stalo tenise. Šį rudėnį, žaibiečiams viešint Chicagoje, Perkūnas išplėšė minimalią pergalę 5:4. Žaibiečiai tikisi "savojė žemėje" šį kartą revanšuo-tis. Ypatingai įdomi dvikovė turės būti tarp abiejų komandų šulų, lietuvių meistrio J. Nasvyčio (žaiabas) ir V. Kačanauskio (Perkūnas), buvusio lietuvių jaunių meistrerio Vokietijoje.

Komandų sudėtys: Perkūno — V. Kačanauskas, L. Vanagas, J. Vaičiūnas ir N. Janickas; žaibo — J. Nasvytis, A. Liutkevičius ir H. Johansonas.

Gal didžiausias galimybės žaibui pasiekti laimėjimą yra moterų stalo tenise. Norint paklausti kojos tokioms prityrusioms žaibo tenisistėms kaip Laikūnienė ir Smetonienė, perkūnietės B. Žibutyte ir V. Ragauskaitė teks stipriai pasipausti.

Perkūno sportininkų palydovai yra L. Kriaučiūnas ir Edv. Šulaitis. Pastarasis yra vienas iš didžiausių "kaltininkų" šios išvykos suorganizavimo.

Baigiant su džiaugsmu tenka pažymėti, kad šių rungtynių organizavimą pasiėmė buvusio II-

jų sporto žaidynių org. komiteto nariai J. Daugėlai vadovaujant. Sportininkams yra tikrai malonu, kada jų darbas yra įvertinamas ir remiamas lietuviškų organizacijų ir plačios visuomenės.

A. B.

jaunių ir Sv. Jurgio parapijos jaunių (priešaismias). 7:00 PM Varžybių atidarymas. Atidaro A. L. B-nės Clevelando Skyriaus pirm. St. Barzdukas. 7:15 PM Vyrų tinklinis Perkūnas — žaibas. 8:00 PM Moterų tinklinis Perkūnas — žaibas. 8:45 PM Vyrų krepšinis Perkūnas — žaibas.

Sekmadienį, vasario 1 d., lietuvių salėje, 11:30 AM Vyrų ir moterų stalo tenisas, Perkūnas — žaibas. 2:00 PM Pobūvis svečiams pagerbti. 6:00 PM Koncertas — vakaras, dalyvaujant solistei R. Malcanaitėi, solistui V. Bakūniui, pianistei R. Brazaitienei ir aktorui P. Maželiui.

Juozo Kondroto netekus

Sausio 14 d. Greenpoint ligoninėje, Brooklyne, po trumpos ligos, visai nelauktai, mirė Juozas Kondrotas, buvęs Lietuvoje vidurinės mokyklos mokytojas ir Vilniaus miesto savivaldybės referentas. Tremtyje gyveno Memmingeno DP stovykloje ir buvo tos stovyklos vadovu, išrinktas visų tautybių.

Į Ameriką atvyko prieš tris metus. Iki savo mirties priešmetus. Iki savo mirties priešmetus. Iki savo mirties priešmetus.

Lietuvoje J. Kondrotas šalia savo tiesioginių pareigų nevengė ir visuomeninio darbo. Buvo aktyviu tautininku, jaunlietuvių, šaulių ir kitų organizacijų nariu bei studentų korporacijos "Neolithuania" senjoras.

Mirusiojo kūnas buvo pašarvotas J. Garšvos koplyčioje, Brooklyne. Velionį gausiai lankė giminės, draugai, bičiuliai, pažįstamieji, senieji ir naujieji ateiviai. Į laidojimo jungtį velionis draugai, bičiuliai ir artimieji.

Tolima Amerikos žemė pri-glaudė dar vieną tremtinį, Juo-zą Kondrotą, kuris, kaip ir daugelis kitų, nesėjo sulaukti didžiojo troškimo — Lietuvos laipalaidotas Sv. Jono kapinėse. Į svės ir grįžimo į gimtąjį kraštą.

Dideliu skausmu ir liūdesiu pranešam giminėms, draugams, artimiesiems ir pažįstamiems, kad 1953 metų sausio mėn. 14 dieną, po trumpos ligos Greenpoint ligoninėje, Brooklyn, N. Y., nelauktai ir netikėtai mirė mūsų mylimas ir brangus vyras bei tėvas

A. A. A.

JUOZAS KONDROTAS,

buvęs Lietuvoje vidurinės mokyklos mokytojas ir Vilniaus miesto savivaldybės referentas.

Mirusiojo kūnas buvo palaidotas sausio mėn. 17 d. Sv. Jono kapinėse, Maspeth, N. Y.

Sirdingai dėkojame Angelų Karalienės parapijos klebonui kun. J. Aleksūnui, kun. V. Piktūnai už atlaikytas pamaldas ir palydėjimą į kapines, J. Garšvą — laidojimo įstaigos direktoriui, J. Ginkui — Liet. radio valand. direktoriui, V. Abraičiui — Akademinių Tautinių korporacijų sambūrio pirmininkui, A. Balašaitienei, Trafimovičienai, Dr. B. Nemickui ir J. Kiaunei už atsisveikinimo su velionim kalbas, Sv. mišių, vainikų ir gėlių aukotojams, velionies ir mūsų bendradarbiams, Povilanskienei bei visiems ir visiems, kurie lankė velionį, palydėjo jį į amžino poilsio vietą ir užjautė mus šioj didžiojo nelaimėje ir giliame sielvarte.

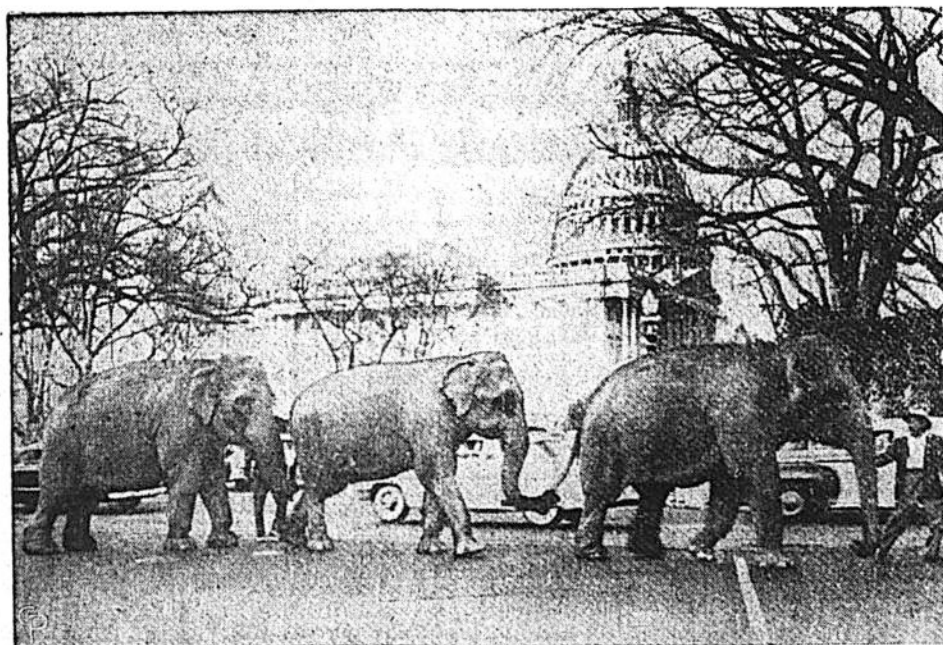
Liūdinti velionies žmona Rožė ir Sūnus Vytautas

Mūsų brangią bičiulę Rožę Kondrotienę ir jos sūnų Vytautą, mirusį jų mylimam vyrui ir tėvui.

JUOZUI KONDROTUI,

giliai užjaučiame ir kartu sielvartaujame.

Sodaičių šeima

Respublikonų partijos simboliai — drambliai prezidento Eisenhower įvesdinimo parodė Vašingtone.

Sakoma, kad drambliai labai ilgai atsimena. Jie atsimena ir prieš 20 metų buvus panašias iškilmes.